CROSS
ADVOKATER

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 2

INKOM: 2025-09-01
MÅLNR: Ä 2676-25
AKTBIL: 81

Stockholm 2025-09-01
Per e-post endast: stockholms.tingsratt@dom.se

Ä 2676-25

Erik af Klint./. Juhani Selvani m.fl.

I egenskap av ombud för Erik af Klint i ovan rubricerat ärende inkommer undertecknad med yttrande i anledning av tingsrättens föreläggande av den 2 juni 2025 ab 72 med tillhörande beslut om anstånd av den 24 juni 2025 ab 77, samt 4 augusti 2025 att yttra oss över ab 68-71.

I yttrandet anges Erik af Klint med sitt namn samt i vissa fall som Erik af Klint den yngre till undvikande av missförstånd. Stiftaren Erik af Klint anges med Stiftaren eller Erik af Klint den äldre.

Erik af Klint vidhåller vad han har anfört tidigare i ärendet.

För det fall något av Ledamöterna gjort påstående lämnas okommenterat i detta yttrande ska det inte ses som ett vitsordande därav.

Återkallelse: Katarina Kaila de Voto har lämnat Stiftelsens styrelse och efterträtts av Daniel Laurén. Anders Kumlander har också lämnat styrelsen. I anledning av dessa förändringar återkallar Erik af Klint sin ansökan om entledigande av Katarina Kaila de Voto och Anders Kumlander. Med Ledamöterna avses i detta yttrande därmed endast Juhani Selvani och Ulf Wagner.

ADVOKATFIRMAN DAVID LINDGREN AB
Org nr: 559284-2842
C/o Cross Advokater
Kungsgatan 29, 2 tr., 111 56 Stockholm
Telefon +46 8 411 33 45 • **Web** www.crossadvokater.se **E-post:** info@crossadvokater.se I kontorssamarbete med CROSS **ADVOKATER HB**

Vi vill i anledning av de två avgångarna ur styrelsen poängtera att agerandet att lämna styrelsen under pågående entledigandeprocess inte kan tolkas på annat sätt än att de avgångna ledamöterna har insett att de kommer att bli entledigade av tingsrätten.

Tilläggsansökan: Framför allt i anledning av förändringarna i styrelsens sammansättning ansöker Erik af Klint om att tingsrätten snarast förbjuder var och en av Juhani Selvani, Ulf Wagner och Daniel Laurén att verkställa av styrelsen redan fattade beslut om att låna ut Verket till tilltänkta utställningar enligt nedan sammanställning med början av utställningen vid Van Gogh Museum, Amsterdam från den 13 februari 2026 samt de förfrågningar som tillställts Stiftelsen vilka börjar med Centre de Cultura Contemporània 25 november 2026 – 16 maj, 2027 de Barcelona, Barcelona;

Van Gogh Museum, Amsterdam 13 februari – 17 maj, 2026

6 verk

Grand Palais, Paris 5 maj – 30 augusti, 2026

158 verk

SE-banken, Stockholm 1 juli 2026 – 30 juni 2027

… verk

National Gallery of Ireland, Dublin 15 oktober 2026 – 7 februari 2027

Ca 74 verk

Ateneum, Helsingfors Oktober 2026 – februari 2027

13 verk

Kunstmuseum Luzern, Luzern Sommaren 2027

FÖRFRÅGNINGAR

Centre de Cultura Contemporània 25 november 2026 – 16 maj, 2027

de Barcelona, Barcelona

17 verk

Fundacion MAPFRE, Madrid September 2027 – januari 2028

3 verk

Erik af Klint förbehåller sig även rätten att ansöka om en utvidgning av sin ansökan om förbud för det första om Antroposofiska Sällskapets styrelse skulle utse också en efterträdare till Anders Kumlander och för det andra om även Juhani Selvani och Ulf Wagner skulle avgå ur styrelsen och efterträdas av Antroposofiska Sällskapet utsedda ledamöter.

Allmänt

Vid en bedömning av hur förvaltningen av en stiftelse ska skötas är det av vikt att hålla två grundläggande principer i minnet.

Den första principen att hålla i minnet är att föreskrifterna i stiftelseförordnandet ska följas vid förvaltningen av stiftelsens angelägenheter (jfr 2 kap 1 § stiftelselagen). I kommentaren till denna bestämmelse framgår följande[1].

”Budskapet i denna paragraf är att föreskrifterna i stiftelseförordnandet skall följas vid förvaltningen av en stiftelses angelägenheter. För tillämpningen av paragrafen är det av central betydelse att veta vad som avses med begreppet ”föreskrifterna i stiftelseförordnandet”. I första hand avses de föreskrifter som stiftaren har meddelat angående stiftelsen och som finns intagna i den handling som avses i 1 kap. 3 §. Begreppet syftar vidare på sådana av stiftaren meddelade föreskrifter som har fått ny lydelse efter ändring genomförd på ett rättsenligt sätt, dvs. med stöd av bestämmelserna i 6 kap. eller, när det gäller äldre stiftelser, motsvarande äldre bestämmelser (jfr också 10 § IFL).”

Den andra principen är att bestämmelsen i 2 kap. 1 § stiftelselagen också gäller för stiftaren. Det innebär att den av Ledamöterna i sitt yttrande åberopade omständigheten – att Erik af Klint den äldre när han verkade i Stiftelsens styrelse skulle ha frångått den vilja som han hade vid bildandet om att Verket inte skulle få förevisas offentligt bl.a. därför att Stiftelsen förvaltar ett andligt budskap som har framställts i konst och anteckningar – saknar rättslig betydelse. Den av Erik af Klint den äldre i stadgarna uttryckta viljan ska alltså följas även om han själv inte förstod bättre när han satt i styrelsen. För att det

[1] Stiftelselagen, En kommentar, Henning Isoz, Juno, publicerad digitalt 2018-09-24.

ska vara rättsligt sett möjligt att frångå denna vilja måste den ha blivit upphävd på ett rättsenligt sätt.

Bakgrund

B.1 p. 8

Stiftelsen kan finansieras genom bidrag och donationer. Dock har möjligheten att få bidrag och donationer avsevärt försämras sedan den tidigare styrelsen, vilken avgick 14 december 2022, bedrivit kommersiell rovdrift på Stiftelsen samt att Ledamöter fortsatt att agera som en nära allierad till tidigare styrelsen. Det som nu är kostsamt för Stiftelsen är de höga lönekostnader som utbetalas till en heltidsanställd VD vilken tillsatts av den tidigare styrelsen och fortsatt vidhålls av nuvarande Ledamöterna. VD behöver inte arbetstidsredovisa sin höga lön efter beslut från Ledamöterna. Därtill uppbär Ulf Wagner arvode från Stiftelsen. Ulf Wagners arvode motsvarar en heltidsanställning utan att, efter vad Ledamöterna beslutat, behöva arbetstidsredovisa för utfört arbete. Ordföranden har flertalet gånger reserverat sig mot att Ulf Wagner ska uppbära arvode för ett uppdrag som förutsätts vara ideellt och historiskt sett varit så i Stiftelsen.

Enligt 2 kap. 15 § SL har en styrelseledamot rätt till skäligt arvode, förutsatt att inte annat har föreskrivits i stiftelseförordnandet. Därvid måste bl.a. en bedömning kunna göras av hur mycket tid som arbetsuppgiften rimligen kan kräva[2]. Då Ulf Wagner enligt beslut från Ledamöterna inte behöver redovisa en enda arbetad minut går det inte att bedöma om hans ersättning är skälig. Ledamöterna åsidosätter sin lojalitetsplikt mot Stiftelsen då de beviljar lön till VD och arvode till Ulf Wagner utan krav på arbetstidsredovisning.

Därtill har Ledamöterna som konsulter anlitat ett antal ytterligare personer, nära allierade med Ledamöterna, i Stiftelsen. Advokat Jonas Wetterfors har anlitats för att föra protokoll i Stiftelsen. Ett uppdrag vilket styrelsen skött själv tidigare och utan ersättning.

[2] Stiftelser, Juridik Skatt och Ekonomi, Björn Lundén, sjunde upplagan,2017, sid 132.

En kommunikationsansvarig, Varg Gyllander, har anlitats för att hantera media. Ett uppdrag som hanterats av ordföranden utan ersättning tidigare.

Advokatfirman Cirio anlitades för att ta fram avtalet med Galleristen David Zwirner år 2024.

Kostnaderna för löner och konsulter i Stiftelsen uppgick vad ordföranden hitintills lyckats få fram till 1.350.482 kr för 2024. Det kan vara ytterligare kostnader vilka ordföranden inte fått tillgång till. Utan dessa höga lönekostnader skulle Stiftelsens ekonomi vara betydligt bättre. Stiftelsens styrelse förväntas utföra för Stiftelsen nödvändigt arbete ideellt utan ersättning. Ledamöterna berikar sig och sina förtrogna på Stiftelsens bekostnad utan någon redovisning för utfört arbete.

- Ersättning 2024 Ulf Wagner: 405 855 kr, **bilaga 2**
- Lön 2024 Jessica Höglund 628 302 kr **bilaga 3**
- Ersättning 2024 Jonas Wetterfors 168 750 kr **bilaga 4**
- Ersättning Varg Gyllander 70 000 kr **bilaga 5**
- Ersättning 2024 Cirio advokatbyrå 77 575 kr **bilaga 6**

B. 2 p. 11-20

Erik af Klint hade fram till dess att hans far avlidit (Gustaf af Klint avled 2010) en mycket passiv roll i Stiftelsen. Gustaf af Klint skötte allt styrelsearbete och det avhölls i allmänhet endast ett styrelsemöte om året. Erik af Klint är född 1967 och var sålunda 18 år första gången han blev adjungerad. Erik af Klint har aldrig haft något intresse av vare sig Hilma af Klint eller att vara styrelseledamot i Stiftelsen och har under tiden Gustaf af Klint var ordförande betraktat ledamotskapet som en social aktivitet tillsammans med sin far Gustaf.

När Gustaf af Klint gick bort år 2010 hamnade ordförandeskapet på Erik af Klint eftersom han då blev huvudman i släkten af Klint. Erik af Klint ville inte vara ordförande utan utnämnde kort därefter sin farbror Johan av Klint till ordförande i Stiftelsen. Erik af Klint tillsatte efter en tids kontroverser i Stiftelsen Patrick O´Neill som ordförande.

Kontroverserna fortsatte och Erik af Klint tillsatte därför sin syster Ulrika af Klint som ordförande i Stiftelsen år 2016. Ulrika af Klint var ordförande i Stiftelsen fram till våren 2023. Erik af Klint gick då in som ordförande i Stiftelsen med anledning av att AR/VR och NFT avtalen hade uppdagats samt Ledamöternas agerande i strid med stadgarna där de bl.a. tog bort ordförandens i stadgarna inskrivna teckningsrätt och därmed begränsade dennes insyn i Stiftelsens ekonomi.

Erik af Klint har inte själv varit intresserad av ordföranderollen utan har vid ovan nämnda händelser endast gått in som ordföranden och agerat i Stiftelsen för att försöka få till stånd en stabil styrelse som hedrar sitt uppdrag, är lojal mot Stiftelsen och sätter Stiftelsens bästa i första rummet.

Erik af Klint har inte tidigare (före år 2023) haft något större intresse av att sätta sig in i Stadgarna i detalj. Då tidigare styrelsen (2019-2022) samt Ledamöterna agerat så som ordföranden upplevde, i strid med stadgarna så som de är skrivna, har han känt sig tvungen att anlita expertis för att tolka stadgarna och hur de ska följas. Erik af Klint har därvid vänt sig till Henning Isoz, Sveriges främsta stiftelseexpert, för att få en oberoende utredning om hur Stiftelsens stadgar ska tolkas, och därvid erhållit det åberopade utlåtandet (**ab 5**) över hur Stiftelsens stadgar ska tolkas. Henning Isoz utlåtande är mycket sakligt och tydligt och Erik af Klint har flera gånger redogjort för utlåtandet för Ledamöterna vid Stiftelsens styrelsemöten. Ledamöterna har valt att nonchalera Henning Isoz utlåtande och Erik af Klints framförda uppfattning. Det går inte att komma till någon annan slutsats än att Ledamöterna ser utställningsverksamheten som en lönsam verksamhet som medger dem att betala ut höga ersättningar till sina förbundna anställda och Ulf Wagner. Utställningsverksamheten driver även upp värdet på Verket vilket även gynnar deras agenda att försälja verk för att bekosta ett museum i egen regi i Järna.
Det är sålunda inte fråga om något åsiktsbyte hos Erik af Klint. Stadgarna är tydligt skrivna och Henning Isoz yttrande ger en klar och tydlig beskrivning om hur stadgarna ska tillämpas av styrelsen.

Det bör särskilt påtalas att Ledamöterna inte vid ett enda styrelsemöte ställt frågan om ett beslut, oavsett ämne, varit för Stiftelsens bästa, och resonerat kring om beslutet är förenligt med stadgarna. Ledamöterna har inget intresse för Stiftelsen utan ser endast till vad Stiftelsens tillgångar kan användas till för att gynna egen verksamhet utanför Stiftelsen. Ledamöterna har med omfattande yttranden i förevarande ärende gjort stora ansträngningar för att försöka förleda tingsrätten att de ska få fortsätta utnyttja Stiftelsens resurser och tillgångar. Tillgångar vilka de själva tillstyrkt skulle ha ett värde på flera miljarder kronor.

Det bestrids att Erik af Klint skulle försöka att skaffa sig egen kontroll över Stiftelsen och dess tillgångar. Erik af Klint har inte försökt att sko sig på Stiftelsen. Varken han eller någon annan ur släkten af Klint har tagit ut någon lön eller ersättning från Stiftelsen. Erik af Klint har i egenskap av ordförande samt huvudman för släkten af Klint och i enlighet med stadgarna verkat för att bevara, skydda och hålla samman verket. Erik af Klint har inte varit intresserad av vare sig Hilma af Klints Verk eller att vara ordförande i Stiftelsen. Han har tvingats gå in som ordförande i egenskap av huvudman för släkten af Klint för att stävja den rovdrift som tidigare majoritetsstyrelse bedrev åren 2019-2022 samt stoppa den fortsatta rovdriften och försök till försäljning av verk som nuvarande Ledamöterna verkar för. Erik af Klint är sålunda den enda personen i Stiftelsens styrelse som inte vill vara där, utan tvingats till det av sin börd. Hans ord ska därför tillmätas särskilt hög trovärdighet. Det ska även påtalas att både Erik af Klint den äldre och Gustaf af Klint har donerat pengar till Stiftelsen. Familjen af Klint har sålunda bidragit till Stiftelsen med både donationen av Verket samt ekonomiskt för att bevara det.

Det är av vikt att påpeka att Stiftelsen förvaltar ett andligt budskap vilket manifesterats i Verket genom Hilma af Klints konst och anteckningar. Stiftaren har vidtagit långtgående åtgärder för att säkerställa att Verket inte ska missbrukas av styrelsen. Dessa åtgärder tydliggörs i stadgarna och att efterlevnaden av stadgarna ska säkerställas bl.a. genom att släkten af Klints huvudman ska vara självskriven ordförande i Stiftelsen, att ordföranden ensam tecknar firman och att portalstadgarna inte kan ändras utan

godkännande av huvudmannen för Släkten af Klint. Något utrymme för en kommersialisering av Stiftelsens tillgångar finns sålunda inte enligt stadgarna.

C.2.1 p 24

Stiftaren, Erik af Klint den äldre, har varit osäker vid fler tillfällen dels hur verket skulle komma att kunna omhändertas och bevaras, dels för vilka och under vilka former det skulle förevisas. Klart är dock att Stiftaren valde att skriva stadgarna på så sätt som han bedömde vara det bästa sättet att skydda Verket - vilket är ett andligt budskap mot missbruk. Vad som förevarit innan stadgarna nedtecknades och därefter saknar därför betydelse. Att tidigare styrelser inte följt stadgarna fullt ut innebär inte att nuvarande Ledamöter har rätt att bryta mot stadgarna, särskilt inte då Erik af Klint upplyst dem vid flera styrelsemöten om hur stadgarna är avsedda att tillämpas. Ledamöterna bryter därför medvetet – dvs. uppsåtligt mot stadgarna.

Vad avser Erik af Klints insikter i Stiftelsen och det tidigare styrelsearbetet innan år 2010 hänvisas till vad som anförts ovan i B. 2 p. 11-20.

C.2.2 p 30

Det bestrids att styrelsen skulle ha en vidsträckt diskretion i att avgöra hur aktuell bestämmelse ska tolkas och hur kravet på tillgängliggörande ska uppfyllas i praktiken. Ledamöterna har efter eget gottfinnande beslutat att förevisa verket i stor omfattning utan att någon hänsyn tagits vad som följer av stadgarna - § 4. Så som Ledamöterna synes tolka stadgarna kan de visa verket för personer med en direkt fientlig inställning till den mission Hilma af Klints andlige uppdragsgivares har. Ledamöternas resonemang påvisar att de inte respekterar stadgarna och den vilja stiftaren uttryckt i dessa. Ledamöterna har vare sig beaktat första eller andra meningen i § 4 i stadgarna när de tillgängliggjort Verket för en bred allmänhet.

C.2.2 p 32-37

När Erik af Klint den äldre skrev stadgarna kämpade han med just denna fråga: skulle verket visas, med risk för att missförstås och profaniseras? Eller skulle det bevaras, även om det då kanske förblev okänt? Erik af Klint den yngre har 2025-08-25 sammanställt Erik af Klints den äldre - stiftarens inställning och tankar tillsammans med Hilma af Klints syn på ”Templet” och vilka verket skulle visas för, **bilaga 7**. Erik af Klint den yngre kommer att redogöra för sammanställningen i sitt förhör, och nedan redogörs för delar av hans sammanställningen som återfinns i sin helhet i **bilaga 7**;

Sammanfattning av **bilaga 7** sid 5-7.

Den 25 april 1909 skissade Hilma af Klint på ett andligt tempel. Erik af Klint den yngre tolkar denna skiss och andra av Hilmas verk utifrån hennes djupa bibelkunskap och andliga inriktning. Till Erik af Klint den äldre berättade hon att templet skulle “uppföras i cirklar, där varje serie kunde monteras för sig, och den besökande kunde föras från sal till sal genom de olika utvecklingsskedena in mot byggnadens mitt, där framtiden skulle möta.” (citat ‘f’).

Templet och dess struktur

- *Templet består av **fyra runda arbetsrum** för ”de invigda”, som är omgivna av ett ”bibliotek”. Detta bibliotek utgörs av Hilmas målningar, som i serier bildar andliga böcker – precis som Bibeln består av många böcker.*
- *Runt den inre kärnan finns två trädgårdar: en för **”asketer och vestaler”** – andliga sökare – och en för **”allmänheten”**, som endast kan se templet på avstånd.*
- *Denna struktur speglar Gamla testamentets tempel, med en helig kärna för prästerskapet och yttre zoner för allmänheten.*

Hilmas liv och stiftelsens stadgar

- *Begreppen **”asket”** och **”vestal”** är centrala, och de beskriver hur Hilma själv levde: avstående från världsliga njutningar för att nå andlig insikt.*
- ***Stiftelsen Hilma af Klints verk** har stadgar som reflekterar templets struktur. De delar in besökare i tre grupper:*
    1. ***Andliga sökare** (§4) som får tillträde.*
    2. ***Allmänheten** (§5) som får begränsad tillgång.*
    3. *De som kan **missbruka verket** (§4) och nekas tillträde.*
- *Syftet med stadgarna var att skydda Hilmas verk från att profaniseras, alltså att det skulle behandlas som vanlig konst utan i sin andliga kontext.*

Kontroversen om verken idag

- *Idag visas Hilmas verk globalt som konventionell konst, vilket strider mot stiftarens intentioner. Serien bryts upp, vilket gör det svårt för betraktaren att förstå det andliga budskapet.*
- *Enligt Erik af Klint den yngre missbrukas verken genom att de säljs som kommersiella produkter som affischer och vykort.*
- *Erik af Klint den yngre, hävdar att stiftelsens styrelse inte följer de juridiskt bindande stadgarna. Han menar att man måste återgå till stadgarna för att hedra både stiftarens vilja och Hilma af Klints andliga uppdrag*

Sammanfattning av **bilaga 7** sid 8-9

Erik af Klints den yngres analys tar sikte på bedömningen huruvida verkets nuvarande exponering – främst som profan konst – står i konflikt med stiftarens uttryckliga vilja att skydda verkets andliga karaktär och uppdrag. På så sätt Verket visas idag förs inte besökande från sal till sal genom de olika utvecklingsskedena. Verken visas därmed felaktigt lösryckt ur sitt sammanhang.

Om Hilma af Klints tempelvision som tolkningsgrund för stiftelsens ändamål

1. Tempelritningarna utgör en tolkningsnyckel till Hilma af Klints avsikt och syftar på en helig struktur med graderad tillgång.
2. Stadgarna återspeglar denna struktur och är bindande enligt gällande stiftelserätt.
3. Den nuvarande användningen av verket utan andlig kontext strider mot såväl stadgarna som Hilma af Klints dokumenterade intentioner.

Stiftelsen bör åläggas att återgå till en förvaltning i enlighet med stiftelsens andliga ändamål, där tillgång till verket regleras enligt principen om andlig mognad och skydd mot missbruk. All verksamhet bör utformas i syfte att tjäna "andarnas mission" och inte en sekulär publik eller marknad.

Sammanfattning av **bilaga 7** sid 10

Erik af Klint bestrider Ledamöternas påstående om att utlåning och offentlig visning av Hilma af Klints verk är förenligt med stadgarna. Ledamöterna hänvisar felaktigt bl.a. till stiftarens (Erik af Klint d.ä.) uttalanden efter 1966. De menar att det inte finns några

uttryckliga hinder mot att ta ut avgifter eller visa verken för allmänheten, så länge det sker via aktörer med "sympatisk inställning" till stiftelsens ändamål. Ledamöterna tolkar också § 4 i stadgarna som ett generellt påbud om tillgängliggörande, snarare än som en begränsning. Erik af Klint baserar sitt bestridande på följande punkter:

1. Brist på teologisk kontext

** Motpartens yttrande saknar helt hänvisning till den andliga struktur som Hilma af Klint själv beskrev i sina skisser över templet (1909). Denna struktur – där tillgång till hennes verk är graderad efter andlig mognad – är inte en efterhandskonstruktion, utan utgör ett centralt dokumenterat uttryck för verkets avsedda användning. Att förbigå detta material är att frångå konstnärens egen intention, vilket står i direkt konflikt med stiftelselagens krav på ändamålstrogen förvaltning. Erik af Klint den äldre skrev om det andliga syftet med målningarna många gånger (till exempel citat 'j' och citat 'n')*

2. Felaktig tolkning av § 4 som generellt "påbud"

** Motparten påstår att första meningen i § 4 endast är ett positivt påbud, utan begränsning. Men detta är både språkligt och systematiskt felaktigt. De två meningarna i § 4 måste läsas tillsammans: tillgängliggörande *ska ske*, men *endast* för personer som uppfyller två kriterier – andligt syfte och skydd mot missbruk. Detta tolkas naturligt i ljuset av Hilmas tempelmodell, där endast invigda hade tillgång till det centrala rummet (biblioteket). Att stiftelsen skulle visa verken fritt för en global masspublik utan prövning, strider därmed mot både form och anda i § 4.*

3. Stiftarens försiktighet bekräftar modellen

** Även om stiftaren efter 1966 öppnade för viss visning av verken, markerade han tydligt en gräns: anteckningsböckerna skulle inte visas, och verket skulle inte profaniseras. Hans tillstånd att visa målningarna förenades alltså med en fortsatt restriktiv hållning, vilket motsvarar Hilmas inre/ yttre struktur i tempelskissen. Det är vilseledande att hänvisa till att stiftaren "ville tillgängliggöra" verket utan att nämna dessa begränsningar.*

4. Missbruk i stiftelserättslig mening

** Att verket nu visas som "konst" i konventionell mening, utan andlig kontext, är ett profant bruk av ett heligt objekt. Detta utgör "missbruk" i stadgarnas mening. Att det förekommit historiskt betyder inte att det var rätt – § 4 är fortfarande oförändrad och*

rättsligt bindande. Att tidigare styrelser frångått den innebär inte att dagens styrelse får göra detsamma. Att återgå till stadgarna är inte en reaktion, det är en rättelse.

5. Sammanfattning

** Den andliga ordning som Hilma föreskrev – och som stiftaren införlivade – förutsätter differentierad tillgång och skydd mot profanisering. Motpartens tolkning reducerar verket till ett sekulärt konstobjekt. Det är Ledamöterna i styrelsen som nu står i begrepp att överträda stadgarnas ramverk, inte den som påtalar att den heliga strukturen måste respekteras.*

Sammanfattning av **bilaga 7** sid 11-12

Erik af Klint för även in ett antal referenser från Erik af Klint den äldres ståndpunkter vilka motsäger en profan visning och en kommersialisering av verket.

Citat från Erik af Klint den äldre med analys

Här är några centrala citat från Erik af Klint den äldres förarbeten som direkt stödjer det teologiskt och juridiskt grundade argumentet om att Hilma af Klints verk skulle visas restriktivt och med andlig urskiljning:

1. Stiftarens egna ord om att verket inte får profaniseras

"Det är nämligen min uppfattning, att verket, åtminstone tills vidare, endast skall ses av människor, som förstå att uppskatta dess värde och känna vördnad för detsamma, men det får under inga förhållanden profaneras av obehöriga eller väcka uppseende offentligt. Tidningsmän få naturligtvis inte komma i dess närhet."
*(*Brev till Olof Sundström, 20 maj 1946*) (citat 'a' nedan, motpartens bilaga 14)*
► Analys: Detta visar tydligt stiftarens medvetna försiktighet. Denna begränsning bekräftar tolkningen av § 4 i stadgarna som inte bara ett "påbud" om tillgänglighet, utan en noga reglerad tillgång.
---

2. Begränsning till andliga mottagare

"Min faster Hilmas verk bedömes vara av värde såväl för de kretsar som intresserar sig för dylika ting som för den religionshistoriska vetenskapen. Jag anser mig berättigad att nu, sedan 20 år förflutit efter hennes död, ställa verket till förfogande för båda dessa kategorier."
*(*Brev till Carl-Martin Edsman, 30 november 1966*) (citat 'e' nedan, motpartens bilaga 16)*
► Analys: Erik af Klint d.ä. talar om en selektiv tillgänglighet – först efter 20 års betänketid – och endast till specifika grupper. Det är alltså inte fråga om en fri visning för allmänheten utan för människor med rätt förståelse och respekt.
---

3. Uppdraget att skydda mot missbruk

> "... att vaka över, att Verket endast kommer i sådana händer där omutlig hållning är för handen och missbruk förhindras."
> Detta citat upprepas flera gånger i olika sammanhang (brev till Arne Klingborg, 13 november 1969 (citat 'm' nedan); Förberedelseanteckningar till släktmöte, 14 november 1969 (citat 'n' nedan, motpartens bilaga 23); första utkast till stadgar, 29 oktober 1970 (citat 'r' nedan)

▶ Analys: Här formuleras direkt den del av § 4 i stadgarna som motparten försöker tona ned. Det andliga skyddet var ett medvetet och aktivt uppdrag för stiftaren som han upprepat återkommer till – inte ett hinder, utan en skyldighet.

---

4. Ledamöternas selektiva tolkning synas

*Ledamöterna lyfter endast vissa delar av Erik af Klints den äldres senare öppningar kring att "visa målningarna" – men ignorerar att han samtidigt var fortsatt skeptisk till att visa anteckningarna och betonade behovet av *sovring* och *urskiljning*. Detta framgår i citatet:*
> ”Jag däremot ställde mig mycket tveksam inför skrifterna \[...] Detta kan inte utan vidare lämnas till utomstående.”
> (Protokoll från möte med Carl-Martin Edsman, 28 november 1966) (citat ‘d’ nedan, motpartens bilaga 20)
▶ Analys: Även om delar av verket kunde exponeras, skulle andra delar skyddas. Stadgarna ska tolkas med ett helhetsförvaltande som följer en andlig, graderad modell – i linje med Hilmas tempelskiss.

Erik af Klint sammanställer även parternas ståndpunkter i diagram vilket påvisar att Ledamöternas påstående motsägs av Stiftarens ståndpunkt;

Sammanställning över parternas ståndpunkter — med citat från Stiftaren, analys av vad som hänt och var vi står idag.

I. Sammanställning av ståndpunkter

Fråga	Motpartens ståndpunkt	Stiftarens ståndpunkt
Verkets ändamål	Verket är i grunden konst, som kan visas för allmänheten.	Verket är ett andligt uppdrag – ett heligt bibliotek med ett budskap till mänskligheten – inte konventionell konst. *“Men verket är ett budskap, som en gång skall förstås. Det har Hilma sagt i sina skrifter.”* — brev till Arne Klingborg, 13 november 1969 (citat ‘m’ nedan)
Tolkning av § 4	Första meningen är ett "påbud" om tillgängliggörande; andra meningen är inte bindande.	Utgör ett integrerat skydd: visning får endast ske för andliga sökare OCH om missbruk kan undvikas

Fråga	Motpartens ståndpunkt	Stiftarens ståndpunkt
Roll för allmänheten	Allmänheten ska ha bred tillgång, så länge visningen sker med "sympatisk" inställning.	Allmänheten hör enligt både Hilmas tempel och stadgarna till den yttre kretsen; tillgång får ges först efter andlig mognad och förklaring. *"Att lämna ut det till allmänheten kan aldrig lända till något gott."* – brev till Ragnar Alcén, 27 mars 1968 (citat 'g' nedan)
Syn på profan visning	Inte problematiskt om det sker i etablerade kulturinstitutioner.	Profanisering är ett centralt begrepp i såväl Hilmas ritningar som stadgarna – det ska förhindras. *"endast skall ses av människor, som förstår att uppskatta dess värde och kan känna vördnad för detsamma, men det får under inga förhållanden profaneras av obehöriga eller väcka uppseende offentligen."* – brev till Olof Sundström, 20 maj 1946 (citat 'b' nedan, motpartens bilaga 14)
Stiftarens agerande efter 1966	Ett bevis på att han ville att verket skulle visas fritt	Visningen förenades med uttrycklig tvekan, särskilt kring texterna, och med krav på andlig tolkning och urval *"…jag däremot ställde mig mycket tveksam inför skrifterna… Detta kan inte utan vidare lämnas till utomstående… Man måste med andra ord sovra skrifterna."* — brev till Prof Edsman, 28 november 1966 (citat 'd' nedan)

II. Direkta citat i konflikt

Motpartens påstående	Citat från källmaterialet
"Verket kan visas offentligt utan att det strider mot stadgarna."	*"endast skall ses av människor, som förstår att uppskatta dess värde och kan känna vördnad för detsamma, men det får under inga förhållanden profaneras av obehöriga eller väcka uppseende offentligen."* – brev till Olof Sundström, 20 maj 1946 (citat 'b' nedan, motpartens bilaga 14)
"Stiftaren ville att det skulle bli tillgängligt."	*"Med det menar jag att jag litar på att Du inte i Ditt arbete kommer att lämna ut sådant som inte bör komma till allmänhetens kännedom av detta högst ömtåliga material. Det är den rent vetenskapliga sidan av verket, som Du skall behandla… Sedan Du fullbordat Din avhandling är det ju min avsikt att försiktigt göra verket känt inom en vidare krets dels med hjälp av vad Du skrivit…"* – brev till Ragnar Alcén, 27 mars 1968 (citat 'g' nedan) *"I höstas hade jag en förevisning av bilderna för mina äldre bröder, deras fruar och några av barnen. Efteråt ställde jag frågan om en visning på Moderna Museet. Alla var definitivt emot detta… Det skulle väl ske i de mindre rummen en trappa upp. Antingen skulle utställningen gå spårlöst förbi, eller också skulle den väcka sensation. Ingendera önskar man… Kan man inte göra en begränsad visning i Uppsala, i samband med Din disputation…"* – brev till Ragnar Alcén, 18 mars 1970 (citat 'o' nedan)
"Stadgarna öppnar för fri tolkning av 'andlig' användning."	*"Målningarna, som hon skulle utföra, kallades "Teckningar till Templet". "Du skall bebåda en ny livsåskådning och själv bliva undersåte i det nya riket… ""* – Stiftaren om Hilma af Klint och hennes verk, 14 november 1969 (citat 'n' nedan) *"Sannolikt är det inom dylika slutna sällskap som man kan finna gensvar, förståelse och intresse. Det är där jag hoppas kunna "föra fram budskapet" och det är ju det viktigaste för mig, liksom att finna verkets slutliga plats."* – brev till Ragnar Alcén, 27 mars 1968 (citat 'g' nedan)

Motpartens påstående	Citat från källmaterialet
"Det räcker att mottagaren är 'sympatisk'."	*"Det är nämligen min uppfattning, att verket, åtminstone tills vidare, endast skall ses av människor, som förstår att uppskatta dess värde och kan känna vördnad för detsamma, men det får under inga förhållanden profaneras av obehöriga eller väcka uppseende offentligen."* – brev till Olof Sundström, 20 maj 1946 (citat 'b' nedan)
"Det finns inga uttryckliga hinder mot visning."	*"Att lämna ut det till allmänheten kan aldrig lända till något gott. Verkets rent konstnärliga sida skall självfallet också komma till sin rätt, men jag föreställer mig att också den endast kan förstås på ett riktigt sätt av personer, som har studerat antroposofien eller närbesläktade religiösa system och levat sig in i denna värld. Alltså, Ragnar, vill jag inte lämna ut delar av verket till allmänna utställningar. Åtminstone inte för närvarande, förrän jag får mera erfarenhet. Principen måste vara slutna sällskap."* – brev till Ragnar Alcén, 27 mars 1968 (citat 'g' nedan)

Erik af Klint lämnar även en analys av hur Stiftelsens verksamhet utvecklats över tiden:

III. Analys – Vad har hänt?

1. Från skydd till exponering

Stiftelsens tidiga verksamhet präglades av försiktighet och låg profil, i enlighet med stadgarna och stiftarens önskan. Över tid har dock saker förändrats, med alltmer omfattande och världslig visning, inklusive kommersiella samarbeten och museumsexponeringar utan förankrad andlig tolkning.

2. Förskjutning av tolkningen av stadgarna

Ledamöterna har gradvis börjat tolka stadgarnas § 4 som ett mandat att sprida verket, snarare än att skydda det. Detta innebär en omtolkning av vad som utgör "andlig förståelse" och "missbruk", ofta reducerat till institutionens renommé snarare än innehållets karaktär.

3. Från invigning till marknadslogik

Hilmas modell för mottagande byggde på invigning, mognad och vördnad. I dag når verket ofta en publik som möter det som estetik snarare än som andlig instruktion, vilket motsvarar exakt det profana bruk som stadgarna ville undvika.

Erik af Klint avslutar sin sammanställning med en nutidsanalys;

IV. Var vi står idag

Stiftelsen står i ett juridiskt och andligt vägskäl. Den rättsliga grunden – stadgarna – står fast och föreskriver ett andligt ändamål och syfte med tydliga begränsningar. Men Ledamöterna har börjat avvika från detta syfte, vilket utgör ett brott mot stiftelselagen.

Slutsats;

** Stadgarna är bindande och ska tolkas i ljuset av Hilmas och stiftarens dokumenterade intentioner.*
** Den graderade tillgången som skildras i tempelskissen är en tolkningsnyckel till stadgarna.*
** Nuvarande Ledamöters agerande utgör ett missbruk av stadgarna.*

Erik af Klint bifogar i sin sammanställning (**bilaga 7)** ett flertal citat från stiftaren Erik af Klint den äldre vilka han åberopar till styrkande av sin slutsats.

Sammanfattningsvis framgår det tydligt av sammanställningen och citaten från Erik af Klint den äldre (**bilaga 7**) att Stiftelsen och dess stadgar har tillkommit med ett andligt ändamål och syfte som inte inryms under Ledamöternas tolkning. Ledamöterna har avvikit från det andliga ändamål som stadgarna är satta att skydda genom att de exponerar verket till en bred allmänhet baserat på en kommersiell grund.

C.2.2 p 38

Ledamöterna har inte bemödat sig om att söka statliga bidrag, eller verka för att det sker donationer till Stiftelsen. Ledamöterna har i stället genom vidlyftiga anställningar av

personer lojala med majoriteten samt högt arvode till Ulf Wagner dränerat Stiftelsen ekonomiskt. Erik af Klint kan inte tolka Ledamöternas agerande på något annat sätt än att man medvetet agerar för att försätta Stiftelsen i en sådan ekonomisk pressad situation att verk måste säljas för att klara ekonomin.
Stiftelsen har även skadats av den tidigare styrelsen (2019-2022) bl.a. genom tillskapandet och försäljningen av AR/VR och NFT utan giltigt styrelsebeslut. Lanseringen av NFT resulterade i en total ekonomisk flopp. Detta efter att släkten af Klint gick ut i ett pressmeddelande och förklarade sig inte stå bakom NFT projektet och att det inte hade tillkommit genom ett styrelsebeslut. När nu förevarande Ledamöter tillstyrker dessa ogiltiga NFT avtal i efterhand blir allmänhetens förtroende även för dem och därmed Stiftelsen fortsatt lågt och donationsviljan uteblir så länge allmänheten upplever att rovdrift sker på Stiftelsen.

C.2.2 p 39
Det strider mot stadgarna att tillgängliggöra verket för allmänheten.

C.2.2 p 40

Ledamöterna har givit Ulf Wagner och övriga anställda orimligt hög ersättning för ett arbete som förväntas att bli skött av ideella krafter. Under Erik af Klint den äldre, Gustaf af Klint, Johan af Klint, Patrick O´Neill, Ulrika af Klint samt Erik af Klint den yngre har allt arbete av ordföranden skett ideellt. Ledamöterna skor sig och sina bundsförvanter på Stiftelsens bekostnad på ett sätt som inte varit brukligt i Stiftelsen tidigare. De verkar inte heller aktivt för att hitta några alternativa finansieringar utan använder Stiftelsens tillgångar för egna ändamål och syften utanför Stiftelsen.

C. 2.3 p 41

Det är korrekt att en stiftelsestyrelse har tolkningsföreträde. Det gäller när ordalydelsen inte är uppenbar eller entydig. Tolkningen ska då ske av föreskrifterna utifrån stiftelsens syfte och den avsikt som stiftaren hade vid bildandet. I förevarande fall är Stadgarna mycket tydligt skrivna och ger inte något stöd för den tolkning Ledamöterna gör. Vad

än stiftaren tänkt och uttryckt före och efter stiftandet så är det den lydelse som nedtecknats som gäller och ska respekteras. Ledamöternas tolkning är därför felaktig. Ledamöternas felaktiga tolkning grundas i deras vilja att blåsa upp värdet på konsten för att sedan försälja den i syfte att finansiera en konsthall i egen regi i Järna.

C. 2.3 p 45
Verket visades endast för en mindre grupp Antroposofer vilka får antas ha haft en särskilt positiv inställning till Hilma af Klint med anledning av hennes nära vänskap med Rudolf Steiner, grundaren av det Antroposofiska Sällskapet. Förfarandet kan inte jämföras med Ledamöternas mega-utställningar för 100.000-tals personer på internationella museer.

C. 2.3 p 46
Det framgår tydligt att Erik af Klint den äldre är mån om att verket endast visas för utvalda personer och att de under inga förhållanden får profaneras av obehöriga eller väcka uppseende offentligt. ”Tidningsmän få naturligtvis inte komma i dess närhet.”

C. 2.3 p 46
Rudolf Steiner, Antroposofins grundare var vän med Hilma af Klint och han hade samstämmig uppfattning med henne om andligheten i konst. Rudolf Steiner har uttalat att konst är andligt och att utställningar är nästan meningslösa, lecture Culture and Barbarism in Art (GA nr. 276): **bilaga 8**.

> Rudolf Steiner, lecture Culture and Barbarism in Art
> *“Art is eternal, but its forms change. And if you understand this, that everywhere there is a connection to the spiritual through art, you will see that art is something that places us, both as creators and as those who appreciate it, into the spiritual world…*
> *…In contrast, creating art for exhibitions seems almost meaningless, where works are placed side by side with no connection, devaluing their purpose. The shift from creating art for sacred spaces to creating for domestic settings already loses much of its original meaning. Exhibitions are even worse. An age that sees value in exhibitions has lost its connection with true art.”*

Av Rudolf Steiners ovan refererade uttalande samt stiftarens vilja uttalad i Stiftelsens stadgar framgår med tydlighet att det är fråga om respekt för det andliga budskapet i konsten som varit vägledande. En kommersialisering på så sätt som sker genom Ledamöternas agerande är inte förenlig med Stiftelsens ändamål och den stiftarvilja som ligger bakom. Det är inte heller förenligt med Antroposofins grundare Rudolf Steiners uppfattning. Stiftaren har även tagit fasta på respekten för det andliga budskapet då han skrev stadgarna. Styrelsen har att förhålla sig till stadgarna och respektera det andliga budskap som de avser att skydda.

C. 2.3 p 48

Av brevet framgår att det var endast 12 personer, huvudsakligen antroposofer samt några ytterligare personer vilka samtliga var kända och förtecknade. Någon visning för allmänheten har det sålunda inte varit fråga om. Denna mycket begränsade visning kan inte jämföras med en kommersiell utställning på ett megamuseum i New York eller Tokyo för hundratusentals besökare.

C. 2.3 p 51

Jag hänvisar till vad som framförts tidigare ovan under C.2.2 p 32-37.

C. 2.3 p 52

Jag hänvisar till vad som framförts tidigare ovan under C.2.2 p 32-37.

Det är ett faktum att stiftaren till slut skrev ned stadgarna så som han gjorde för att förhindra ett missbruk. Det kan därför konstateras att påverkansförsöken till trots så skrev Erik af Klint den äldre stadgarna så som han ursprungligen avsåg att göra, dvs att Verket inte skulle visas för allmänheten.

C. 2.3 p 53

Av protokollet framgår att förvaringsplatsen för verket är det överhängande problemet. I övrigt hänvisas till vad som anförts ovan under C. 2.3 p 52.

C. 2.3 p 54
Åter hänvisas till vad som anförts ovan under C. 2.3 p 52.

C. 2.3 p 58
Jag hänvisar till vad som anförts under C.2.3 p 52
Av brevet till Arne Klingborg den 10 maj 1970, bilaga 24 till ab 71, är det även tydligt att Erik af Klint den äldre haft stora svårigheter att hitta en förvaringsplats för verket. Detta synes ha medfört att han fått och diskuterat olika förslag med flera personer för att få deponera verket någonstans.

C. 2.3 p 59

Det är dock ett faktum att Erik af Klint den äldre till slut skrev stadgarna så som han ursprungligen avsåg att göra, dvs att Verket inte skulle visas för allmänheten. Diskussionerna innan stadgarna skrevs har sålunda gått i olika riktningar men det som slutligen nedtecknades i stadgarna är det som styrelsen har att förhålla sig till.

C. 2.3 p 60
Av det anförda framgår endast att Erik af Klint den äldre varit tveksam. I övrigt hänvisas till vad som anförts ovan under C. 2.3 p 59.

C. 2.3 p 61
Stadgarna är tydligt utformade och varje enskild styrelseledamot har en skyldighet att följa dessa så som de är nedtecknade av Stiftaren. Att enskilda styrelseledamöter gavs rätt att besöka arkivet förändrar inte skyldigheten för dem att försäkra sig om att påbuden följs. En styrelseledamot har en lojalitetsplikt mot Stiftelsen och har därför att vara extra noga i sitt handlande.

C. 2.3 p 63
Endast diskussioner fördes, någon utställning kom aldrig till stånd.

C. 2.3 p 65

Det är inte helt ovanligt att en stiftaren ändrar sig avseende stiftelsens stadgar efter att stiftelsen bildats. Dock är egendomen avskild och stadgarna gäller så som de nedtecknats. Även stiftaren är skyldig att följa stadgarna för det fall att är styrelseledamot.

C. 2.3 p 66
En begränsad utställning riktad mot ett fåtal utvalda personer kan inte jämföras med de kommersiella megautställningar med 100.000 -tals besökare Ledamöterna bedriver.

C. 2.3 p 67
Jag hänvisar till vad som anförts ovan under C. 2.3 p 65. Det har dock varit fråga om förhållandevis begränsade tillställningar, se även ovan, C. 2.3 p 66.

C. 2.3 p 67
Av det anförda framgår att Antroposoferna i Järna såg ett värde i Stiftelsens egendom och redan då verkade för att Verket skulle vara i Järna samt utnyttjas för utställningar i deras regi. Erik af Klint den äldre får antas ha behövt göra eftergifter för att försäkra sig om att verket kunde förvaras och bevaras. Jag hänvisar i övrigt till vad som framförts ovan under C. 2.3 p 65. Släkten af Klint har dock enhälligt motsatt sig ett permanent museum i Stiftelsens regi.

C. 2.3 p 71

Inkomstbringande åtgärder kan vara att söka bidrag eller att vädja om donationer. Inget har framförts om att de personer som uppfyller kriterierna i § 4 i stadgarna ska betala för att få se Verket.

C. 2.3 p 72-75

Endast diskussioner och inget konkret. Oaktat har styrelsen att följa stadgarna så som de är nedtecknade.

C. 2.3 p 77-78

Jag hänvisar till vad som anförts ovan under C. 2.3 p 65. Att stiftaren påverkats av olika intressenter efter att stiftelsen stiftats innebär inte att stadgarna inte gäller. Styrelsen har ett lagstadgat ansvar enligt Stiftelselagen att följa stadgarna. Stiftelser bygger på ett förtroende från samhället att den avsatta förmögenheten används för de ändamål den var avsedd för. Om styrelsen inte följer stadgarna undergräver detta förtroende och stiftelsens legitimitet. Stiftelsen förvaltar ett andligt budskap och följs inte stadgarna tappar Stiftelsen sitt syfte och därmed sitt existensberättigande.

C. 2.3 p 79
Advokat Gunnar Nord anlitades av de i styrelsen som önskade ett utlåtande positivt till utlåningsverksamhet och försäljning för att kunna utnyttja Stiftelsens tillgångar för egna ändamål. Gunnar Nords utlåtandet utföll givetvis i linje med vad de som anlitat honom önskade. Både tidigare styrelse (2019 -2022) och nuvarande Ledamöter har anlitat advokater från Gunnar Nords advokatbyrå. Bl.a. har advokat Olof Fältman varit protokollförare på flera styrelsemöten i Stiftelsen på uppdrag av Ledamöterna. Det går därför inte att bortse från att det utlåtande Gunnar Nord upprättat har bottnat i en stark lojalitet till sina uppdragsgivare. Tingsrätten bör därför anlägga en viss försiktighet avseende bevisvärdet i Gunnar Nords utlåtande.

Henning Isoz som upprättat Erik af Klints utlåtande är en välkänd och respekterad auktoritet inom svensk stiftelserätt, inte minst på grund av sitt arbete med framtagandet av Stiftelselagen. Hans kommentar till Stiftelselagen används ofta som referenspunkter i domstolsprocesser inklusive av HD. Jag lämnar åt tingsrätten att bedöma vilket utlåtande som har högst bevisvärde.

C. 2.3 p 80
Erik af Klint har klargjort sin uppfattning för Ledamöterna vid flera styrelsemöten. Jag hänvisar även till vad som anförts ovan under C.2.2 p 32-37. Erik af Klints uppfattning av hur stiftelsens stadgar ska tolkas avseende förevisning av Verket styrks av det yttrande som Henning Isoz, upprättat. Stadgarna är klara och tydliga. Stiftelsen förvaltar ett andligt budskap och stadgarna är skrivna för att skydda det andliga budskapet.

Ledamöterna har dock valt att medvetet avstå från att följa stadgarna trots att ordföranden klargjort hur dessa ska tolkas. Ledamöterna bryter alltså mot stadgarna och därmed även mot stiftelselagen.

C.2.4.1 p 81-85
Jag hänvisar till vad som anförts ovan under C.2.2 p 32-37, samt förtydligandet nedan;

Att Verket visas som "konst" i konventionell mening, utan andlig kontext, är ett profant bruk av ett heligt objekt. Detta utgör "missbruk" i stadgarnas mening. Att det förekommit historiskt betyder inte att det var rätt – § 4 är fortfarande oförändrad och rättsligt bindande. Att tidigare styrelser frångått § 4 innebär inte att dagens styrelse får göra detsamma. Att återgå till stadgarna är inte en reaktion, det är en rättelse.

C.2.4.2 p 86-90
Punkterna rör tidsperioden fram till år 2010 och jag hänvisar till vad som tidigare redogjorts för ovan i B. 2 p. 11–20 avseende Erik af Klints passiva deltagande i styrelsen under denna tid. Jag hänvisar även till vad som angivits ovan i C.2.4.1 p 81–85 att det är fråga om ett missbruk av stadgarna samt att styrelsen har att rätta sig efter föreskrifterna i dessa.

C.2.4.3 p 91
Av punkten framgår att Erik af Klint saknat intresse för att vara ordförande i styrelsen och att han utsåg sin farbror, Johan af Klint till ordförande så fort det var möjligt efter att hans far Gustaf af Klints hade gått bort.

C.2.4.3 p 93
Förhandsbeskedet begärdes av de tre antroposoferna i styrelsen, Anders Kumlander, Ulf Wagner samt Marius Wahl Gran. Anders Kumlander och Ulf Wagner har sålunda arbetat målmedvetet med att överföra Stiftelsens verksamhet till sin egen stiftelse vilken har till föremål att ”tillvarataga och förvalta Hilma af Klints efterlämnade verk” sedan åtminstone år 2012. Det är i det närmsta en häpnadsväckande fräckhet att tillskapa en egen

stiftelse med samma ändamål och tillgångar som Stiftelsen har och i vilken man som ledamot har en lojalitetsplikt. Stiftelsen namn är idag Kristallen och den har organisationsnummer 8024781216, samt har följande ändamål;

”Stiftelsen Kristallen har till ändamål att befrämja konstnärlig och kulturell verksamhet som understödjer mänsklig och samhällelig utveckling. Ändamålet skall uppfyllas genom att utställa Hilma af Klints verk, genom ytterligare utställningsverksamhet inom områdena konst, kultur och vetenskap samt genom pedagogisk och vetenskaplig verksamhet, som har anknytning till konstvetenskap, idéhistoria och konstnärlig forskning.”

Det är sålunda uppenbart att Ledamöterna har ett starkt intresse utanför Stiftelsen vilket de har för avsikt att gynna genom att dels tillskapa en konsthall i Järna genom att finansiera den med intäkter från försäljning av Verk ur Stiftelsen, dels utnyttja Stiftelsens Verk för kommersiell utställningsverksamhet i nämnda konsthall. Ledamöterna är därför kvalificerat jäviga samt beaktar inte Stiftelsens bästa då de sätter sin egen konsthalls intressen före Stiftelsens bästa.

C.2.4.3 p 94

Länsstyrelsen har medgivit att, för det fall finansiering ordnas, att det inte är något som hindrar att stiftelsen inom ramen för ett museum håller verket tillgängligt på det sätt som föreskrivs i § 4. Av det Länsstyrelsen anför kan konstateras att det som stipuleras i § 4 gäller även om det är ett museum. Styrelsen har därför att följa § 4 avseende vem som får besöka museet. Någon öppen allmän konsthall inryms inte inom stadgarnas förbehåll.

C.2.4.3 p 95

På grund av utställningsverksamheten är Stiftelsen klassad som näringsdrivande. Länsstyrelsen har endast medgivit att verket hålls tillgängligt på ett museum om § 4 i stadgarna uppfylls. Länsstyrelsen har inte medgivit den kommersiella megautställningsverksamhet som Ledamöterna bedriver. Stadgarna måste fortfarande respekteras samt Verkets andliga budskap skyddas.

C.2.4.3 p 96

Johan af Klint såg det som en bättre lösning att Staten tog över Verket än att Antroposoferna i Järna under Anders Kumlander satte sig i besittning av Verket. Anders Kumlander hade uttalat att han ville sälja delar av Verket för att finansiera en konsthall i Järna, vilket Johan af Klint och övriga i släkten af Klint har motsatt sig. Anders Kumlander, Marius Gran och Ulf Wagner hade redan gjort upp en försäljningslista. De arbetade för sitt eget bästa, genom att etablera Stiftelsen Kristallen, som skulle äga och driva konsthallen. De etablerade även den ekonomiska föreningen Hilma af Klints Kulturcentrum (HAKKC) för att arrangera bygget av konsthallen. Johan af Klint och släkten ansåg att verken ska bevaras och skyddas från kommersiella intressen. Johan af Klint har hävdat att antroposoferna har misskött sitt uppdrag och ansökte om att de skulle avgå.

Anledningen till att Johan af Klint ville att Staten skulle ta över Hilma af Klints verk var att han ville säkerställa att Verket bevaras och förvaltas på ett professionellt sätt, samt för att skydda det från kommersiella intressen och tolkningsstrider. Genom låta staten ta över verken skulle de bli en del av det nationella kulturarvet. Detta skulle kunna ses som ett sätt att undvika de konflikter och missförhållanden som Johan af Klint upplevde med den dåvarande styrelsen där Anders Kumlander, Ulf Wagner och Marius Wahl Gran från Antroposoferna ingick.

C.2.4.3 p 97-98

Erik af Klint lyssnade på både Johan af Klint och Anders Kumlander och hade endast för avsikt att medla i konflikten mellan dem för att få styrelsen att fungera igen. Erik af Klint var orolig att Anders Kumlander skulle sälja verk för att finansiera en konsthall i Järna och att den konsthallen inte skulle bära sig – vilket ytterst få konsthallar gör. De

uttalanden han gjorde var ett försök från hans sida att medla mellan Johan af Klint och Anders Kumlander i syfte att förhindra en försäljning av verk.

C.2.4.3 p 99

Erik af Klint bestrider å det bestämdaste att han var av uppfattningen att Verket ska göras så känt som möjlig, det är ett ogrundat påstående.

C.2.4.3 p 100-102

Det har inte avhållits något styrelsemöte i april 2023 såvitt Erik af Klint känner till.

C.2.4.3 p 103-105

Erik af Klint har efterhand kommit in i styrelsearbetet och börjat att granska stadgarna och därvid kommit fram till att § 4 har en mycket strikt skrivning om för vem verket får visas. Erik af Klint har därefter bett Henning Isoz om ett klargörande för att säkerställa att han tolkat § 4 korrekt. Henning Isoz har i sitt utlåtande givit Erik af Klint rätt i att verket inte kan förevisas på så sätt Ledamöterna gör. Ledamöterna har inte heller vidtagit rättelse trots flertalet påpekanden från Erik af Klint på Stiftelsens styrelsemöten.

Erik af Klint har efter att han inträtt som ordförande och förstått stadgarnas innebörd rättat sig efter dessa till skillnad mot Ledamöterna som fortsätter verksamheten trots att de informerats om att de bryter mot § 4. Ledamöterna vilka är i majoritet bryter sålunda på eget ansvar mot § 4 och stiftelselagen då de ej hörsammat ordförandens krav på att avbryta utställningsverksamheten i den form som den bedrivs för närvarande.

C.3.2 p 107-115

<u>Kvalificerad misskötsamhet som grund för entledigande</u>

Den tidigare styrelsen (2019-2022) har genomgående brutit mot centrala principer för stiftelseförvaltning. Bland de allvarligaste överträdelserna märks att Daniel Birnbaum deltog i beslut som gynnade hans eget bolag Acute Art avseende avtalet om framtagande

av en VR version, vid styrelsemötet 2021-06-01, **ab 71 bilaga 82, § 10**. Daniel Birnbaum upplyste inte om att han var delägare och arbetade i Acute Art vid styrelsemötet. AR nämns inte över huvud taget under styrelsemötet men avtalet visar sig senare omfatta både VR och AR versioner.

Kurt Almqvist underlät att anmäla jäv trots att han samtidigt satt i styrelsen för både Stiftelsen och Bokförlaget Stolpe – den kommersiella aktör som AR/VR och NFT avtalen tecknades med och som har dragit nytta av flertalet produkter vilka skapats under deras tid som ledamöter i Stiftelsen Hilma af Klints verk. Kjell A Nordström var vid teckandet av NFT avtalen ledamot både i Stiftelsens styrelse och ledamot i Bokförlaget Stolpe och även han underlät att anmäla jäv. Anmärkningsvärt är att någon upphandling med konkurrensutsättning inte har gjorts utan man har valt att gynna sina egna verksamheter genom att ingå mot Stiftelsen oskäliga avtal och utan att överväga huruvida Verket kan förevisas som VR/AR versioner i förhållande till § 4 i Stiftelsens stadgar.

Vidare undertecknades omfattande avtal om NFT, AR/VR och kommersiella produkter utan formella styrelsebeslut. När detta i efterhand uppdagades, har aktivt arbetat för att skydda dessa ogiltiga avtal genom att godkänna dessa i efterhand i stället för att värna om stiftelsens bästa, ändamål och rättssäkerhet.

Advokater från Advokatbyrån Gernandt & Danielsson, har spelat en central roll i avtalens framtagande och har sedermera fällts av Advokatsamfundets disciplinnämnd för att ha åsidosatt god advokatsed till förmån för stiftelsens motparter. Det sammantagna mönstret visar på ett systematiskt och allvarligt åsidosättande av Stiftelsens bästa – där intressekonflikter, bristande transparens och illojalitet mot stiftelsen genom ingående av oskäliga avtal allvarligt skadat Stiftelsen. Detta ger sammantaget starkt fog för att de nuvarande styrelseledamöterna ska entledigas enligt 9 kap. 6 § första stycket stiftelselagen.

Nedan följer en sammanställning över händelseförloppet avseende VR/AR och NFT avtalens tillkomst;

2021-06-01 Styrelsemöte, **ab 71 bilaga 82 § 10**.
Styrelsebeslutet om VR fattades på Daniel Birnbaums rekommendation. Samtliga ledamöter beslutar i frågan, inklusive Daniel Birnbaum.

Undertecknads kommentar
Daniel Birnbaum underlåter att tydliggöra att det föreligger en jävssituation i samband med hans ägandeskap i Acute Art som slutligen var det företag som tog fram VR, AR och NFT produkterna. Kurt Almqvist (AR/VR och NFT) och Kjell A Nordström (NFT) anmäler inte jäv i förhållande till Bokförlaget Stolpe med vilket avtalet tecknades. Ingen upphandling har skett utan ledamöterna har valt att gynna sina egna verksamheter – Acute Art och Bokförlaget Stolpe.

2022-10-14
Ulrika af Klint efterfrågar i mejl information om NFT dokument till VD Jessica Höglund, **bilaga 9**.

> *”Kan du maila över de dokument som inkommit hitintills gällande NFTs omgångende”.*

2022-10-26

Styrelsemöte, **bilaga 10,** § 6. Vid mötet framgår att inga utfästelser gjordes samt att VD skulle kontakta Kjell A Nordström avseende NFT.

> ***§ 6 Genomgång inkommen förfrågan kring NFT samt status***
> *VD informerade om ett möte med Michele D'Acosta som är intresserad av stiftelsens tankar kring NFT.*
> *Mötet var positivt men inga utfästelser gjordes.*
> *Styrelsen ombad VD att kontakta Kjell A Nordström som är insatt i NFT-området och återkomma med ytterligare information på nästa styrelsemöte.*

Undertecknads kommentar
Kjell A Nordström var vid tidpunkten ledamot i Stiftelsens styrelse men var ej närvarande vid mötet. (Kjell tillträdde 2021.12.08). Styrelsen efterfrågade sålunda bara

information. Vad VD inte upplyser styrelsen om är att NFT avtalet redan är tecknat den 7 oktober 2022, i vart fall enligt vad som framgår av avtalet.

2022-11-01 till 2022-11-10
Mailkorrespondens mellan Ulrika af Klint, Jessica Höglund samt övriga styrelseledamöter, **bilaga 11;**

Ulrika af Klint begär i mejl 2022-11-01 att VD Jesscia Höglund ska skicka med Bokförlaget Stolpe ingångna avtal med anledning av att det uppmärksammats på Bokförlaget Stolpes hemsida att Hilma NFT är tillkomna med stöd av Stiftelsen.

VD Jessica Höglund svarar Ulrika af Klint i mejl 2022-11-02 att hon ”inte har avtalet med Bokförlaget Stolpe digitalt” utan ska skanna in det från kontoret senare. Jessica Höglund informerar att Bokförlaget Stolpe har lagt till en digital utgivning (AR/VR NFTer) av catalogue raisonné i sambarbete med Daniel Birnbaum.
Jessica skriver att hon kommer besvara frågorna om NFT på nästkommande styrelsemöte – vilket alltså sker efter att försäljningen av NFTer redan påbörjats (14–17 november).

Ulrika af Klint skickar ut ett mejl 2022-11-03 till styrelsen och föreslår tidpunkter för ett styrelsemöte för att diskutera den uppkomna situationen med NFT försäljningen. Hon uppmärksammar att inget styrelsebeslut fattats gällande NFT-projektet och begär att frågan behandlas formellt innan försäljning sker. Efterfrågar även ingångna avtal med Bokförlaget Stolpe från Jessica Höglund.

Tomas Billing hävdar i mejl 2022-11-04 att det inte finns något att besluta om då det enligt honom är Stolpes rätt att sälja NFTer. Refererar till tidigare överlämnade rättigheter. Föreslår att man avvaktar utfallet av lanseringen innan vidare åtgärder. Fortsätter vidare att hävda att detta är en fråga för Bokförlaget Stolpe och att det inte föreligger någon felaktighet i att stiftelsen inte informerats.

Kjell A Nordström instämmer med Tomas Billing i mejl 2022-11-04. Kjell skriver att stiftelsen inte är beslutande part i NFT-frågan.

Kurt Almqvist anger i mejl 2022-11-07 först att det rör sig om en informationsmiss, men ändrar sig och påstår att Stolpe inte har någon informationsplikt gentemot stiftelsen. Skriver att frågan nu är "utagerad" eftersom styrelsen informerats.

Ulf Wagner
Bekräftar i mejl 2022-11-07 att en informationsmiss skett och att man bör bli bättre i framtiden.

Undertecknads kommentar
Det går inte att komma till någon annan slutsats att det då inte fanns något annat än ETT avtal - catalogue raisonné avtalet eftersom VD nämner avtalet i bestämd form singular. Vidare att hon uttryckligen säger att Bokförlaget Stolpe har lagt till en digital utgivning av (AR/VR NFTer). De påstådda AR/ VR och NFT avtalen med Stiftelsen är sålunda uppenbara efterhandskonstruktioner. NFT avtalet är daterat den 7 oktober 2022. Kurt bekräftar uttryckligen att något beslut från styrelsen om att stödja NFT-försäljningen inte finns. Detta trots att pressmeddelande från Bokförlaget Stolpe påstår motsatsen, **bilaga 12**. Kurt Almqvist underlåter även att nämna sin roll i Bokförlaget Stolpe. Ulf Wagner bekräftar även indirekt att inget beslut fattats före lansering av NFT. Det är även anmärkningsvärt att vare sig Kurt Almqvist eller Kjell A Nordström nämner sina roller i Bokförlaget Stolpe. Ingen utom ordföranden beaktar Stiftelsens intresse och bästa.

2022-11-17
Pressmeddelande Bokförlaget Stolpe AB, **bilaga 12**.
Då det vimlar av dåliga kopior i tryck och på digitala plattformar, så som inofficiella NFT:er och planscher, är hela syftet med vårt projekt att skapa en förstklassig version av af Klints verk i samtliga medier, såväl tryckta som digitala, som påvisar Hilma af

Klints egna färgställningar, serier och titlar. Stiftelsen Hilma af Klints Verk har genom avtal givit oss sitt medgivande.

Undertecknads kommentar

Pressmeddelandet från Bokförlaget Stolpe påstår felaktigt att NFT-projektet sker med stiftelsens godkännande och i samarbete med stiftelsen. Något sådant beslut har aldrig fattats av styrelsen, vilket bekräftats av alla ledamöter i mailkorrespondensen i **bilaga 11**. Av pressmeddelandet framgår även att Acute Art är involverade, i vilket Daniel Birnbaum är delägare.

2022-12-14

Protokoll från ej laga kallat styrelsemöte, **bilaga 13.**

På styrelsemötet under § 9 försöker Tomas Billing göra gällande att NFT ingår i begreppet VR vilket bekräftats av Magdalena Jerner, biträdande jurist från Gernandt & Danielsson som deltar i mötet. Tomas Billing anför att på ett styrelsemöte i juni 2021 diskuterades denna fråga ingående under ledning av Daniel Birnbaum. Tomas Billing anförde att hans minnesbild var att det bland annat talades om VR, AR och blockchain men inte NFTer eftersom det var ett begrepp som inte var allmänt känt då.

Ulrika af Klint reserverade sig upplysningsvis och specifikt anförde hon att hon var med på styrelsemötet den 1 juni 2021 och att det där inte framkom någon information om AR eller NFTer. Hon höll därmed inte med om Tomas Billings beskrivning utan ansåg att den är en efterhandskonstruktion. Hon frågade också varför hon inte fick kännedom om NFT-förfrågan och vem som uppdragit till stiftelsens VD att utvidga avtalet. Avslutningsvis anförde hon att hon vill få noterat i protokollet att hon inte fått svar på frågan. Protokollet från mötet skrivs under elektroniskt med BankID signaturer vilket manageras av Marcus Luiga vid Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB.

Undertecknads kommentarer

Vid ett ej laga kallat styrelsemöte 2022-12-14 försökte tidigare styrelsen att dels rättfärdiga avtalen med Bokförlaget Stolpe trots avsaknad av styrelsebeslut samt uppenbart jäv då Kurt Almqvist och Kjell A Nordström även var styrelseledamöter i Bokförlaget Stolpe. Daniel Birnbaum hade lämnat styrelsen vid denna tidpunkt och efterträtts av Kjell A Nordström 2021-12-08 men har låtit sig adjungeras.

Under mötet görs även ett försök att byta ut Kurt Almqvist, Tomas Billing och Kjell A Nordström mot Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto vilket sedermera inte accepteras av vare sig Länsstyrelsen eller Förvaltningsrätten. Detta då mötet inte var att betrakta som ett laga kallat styrelsemöte och av den anledningen var inga beslut som tagits giltiga.

2023-02-01
Protokoll från ej laga kallat styrelsemöte, **bilaga 14,** § 10.

Under detta möte görs ett försök av den ännu inte tillsatta styrelsen att bekräfta ingångna avtal med Bokförlaget Stolpe. De hävdade att dessa inte syftar till näringsverksamhet utan till allmännytta. Avtalen omfattar Catalogue Raisonné, VR-tempel, NFT samt bok- och vykortsutgivning. Ulrika af Klint ifrågasatte när beslut om bok- och vykortsutgivning fattats men får inget svar. Ulrika af Klint uppger i sin reservation att hon begärt ut avtalen med Bokförlaget Stolpe i december 2022 från VD men fortfarande inte fått dem.

Magdalena Jerner vid Gernandt & Danielsson Advokatbyrå har upprättat avtalen och medverkar under hela mötet. Protokollet från mötet skrivs under elektroniskt med BankID signaturer vilket manageras av Marcus Luiga vid Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB.
2023-02-20 till 2023-02-26
Protokoll styrelsemöte Per Capsulam Antroposofiska Sällskapet i Sverige, **bilaga 15**,
I protokollet framförs att då styrelsen i Stiftelsen Hilma af Klints verk inte är fulltalig och att Ulrika af Klint och Ulf Wagner inte kan komma överens så kan nya ledamöter

inte utses på annat sätt än genom beslut av styrelsen för Antroposofiska Sällskapet. Beslutas att utse Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto.

Undertecknads kommentarer

Ulf Wagner och Antroposofiska Sällskapet lutade sig alltså mot den omröstning som skedde under det ej laga kallade styrelsemötet(ogiltiga) 2022-12-14. Ulf Wagner har därmed agerat illojalt mot Stiftelsen genom att egenmäktigt föregå en behandling av ärendet i Stiftelsens styrelse.

Dokumentet skrivs under med BankID signaturer och initieras av Marcus Oscar Wallin vid Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB. Advokatbyrån är sålunda anlitade av alla parter, Stiftelsen, tidigare styrelsen, Ledamöterna, Antroposoferna, Bokförlaget Stolpe och därmed jäviga. Stiftelsens bästa kan inte anses ha beaktats.

2023-05-24

Protokoll styrelsemöte, **ab 71, bilaga 84 § 22**

Ytterligare försök att godkänna avtalen med Bokförlaget Stolpe görs. Ulf Wagner för fram att det är en VD-fråga att avtala om NFTer och inte en styrelsefråga. Det beslutas att bordlägga frågan då det är oklart vilka fördelar avtalen skulle ha för stiftelsen. Det efterfrågas även om det finns fler avtal med Bokförlaget Stolpe som inte blivit presenterade för styrelsen ännu vilket skall undersökas av Ulf Wagner. Uppenbar oreda föreligger hos Ulf Wagner och VD i vilka avtal Stiftelsen ingått. Det framkom under styrelsemötet att Katarina Kalia de Voto och Juhani Selvani inte hade läst avtalen men avsåg ändå att tillstyrka dem. Advokaterna Manfred Löfvenhaft och Andreas Ek vid Gernandt & Danielsson advokatbyrå medverkar under hela mötet.

Undertecknads kommentarer

Det är viktigt att påpeka att beslut i en stiftelses styrelse fattas kollektivt samtidigt som ansvaret för av styrelsen fattade beslut och konsekvenserna av dessa åvilar ledamöterna individuellt. Till följd av det individuella ansvaret blir det ett åliggande för varje ledamot

att proaktivt hålla sig informerad om stiftelsens verksamhet, att kritiskt granska de beslutsunderlag som presenteras vid styrelsemötena samt att reservera sig mot beslut som enligt ledamoten ligger utanför ramen för den ifrågavarande stiftelsens ändamål. Annars finns det en risk för att ledamoten drabbas av såväl straffrättsliga som skadeståndsrättsliga konsekvenser.

En annan risk som en ledamot löper till följd av det individuella ansvaret är att en allmän domstol enligt 9 kap. 6 § första stycket stiftelselagen kan entlediga en styrelseledamot som missköter sitt uppdrag. I bestämmelsen anges visserligen inte vad som ska förstås med att missköta sitt uppdrag. Den frågan har lagstiftaren överlämnat till rättstillämpningen. Det uttalas dock i förarbetena t.ex. att det torde vara klart att entledigande i regel bör ske om en ledamot inom ramen för sitt uppdrag har gjort sig skyldig till brott.

Högsta domstolen har i NJA 2019 s. 335 klargjort att en överträdelse av de i stiftelselagen intagna jävsbestämmelserna är en tillräckligt allvarlig form av misskötsel för att motivera ett entledigande. Avgörandet indikerar att avsiktliga ageranden som t.ex. strider mot lojalitetsplikten bör kunna utgöra motiv nog för att få en ledamot entledigad. Att som i förevarande fall inom ramen för sitt uppdrag som styrelseledamot i Stiftelsen försöka tillstyrka avtal som man inte ens har tagit del av och som vid en närmare granskning är att bedöma som oskäliga sett i Stiftelsens perspektiv måste anses ytterst anmärkningsvärt.

2023-10-04
Protokoll styrelsemöte, **ab 71 bilaga 72, §§ 10-12**)
Styrelsen granskade Stolpe-avtalen (CR, Tilläggsavtal 1 AR/VR, Tilläggsavtal 2 NFT). betalning från Stiftelsen till Stolpe om 144 190 kr har även skett och då enligt Ulf Wagner för forskningsböcker samt 50 ex av CR. Trots kritiken från Erik af Klint avseende avtalen med Stolpe beslutades med 4–1 röster att inte säga upp avtalen.

Avseende inbetalningen om 1,2 MSEK från Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål uppger Ulf att det är en gåva. Erik af Klint uppger att det står på banknotan för betalningen ”för NFT” (ordförandens reservation till § 10).

Advokaterna Manfred Löfvenhaft och Andreas Ek vid Gernandt & Danielsson advokatbyrå medverkar under hela mötet.

Undertecknads kommentarer

Erik av Klint invände mot att NFT avtalet ej beslutat av styrelsen, CR avtalet omfattning har utökats utöver tidigare mandat, intressekonflikter och otillräcklig transparens, oskälig/oklar ekonomisk nytta samt möjlig konflikt med ändamålsparagraf (§4). Något riktigt klargörande från Ledamöterna kunde inte lämnas huruvida de 1,2 MSEK som betalats från Stolpe var en gåva eller ersättning baserad på avtalen. Anmärkningsvärt var att Ulf Wagner föredrog ärendet om den påstådda gåvan på 1,2 MSEK utan att ha tagit del av gåvobrevet.

Kopplingen mellan Bokförlaget Stolpe AB och Nordstjernan Holding AB

Protokoll från extra bolagsstämma i Bokförlaget Stolpe 1 juni 2022, **bilaga 16**.

Bokförlaget Stolpe AB förvärvades av Nordstjernan Holding AB 2022-06-01 och i samband med detta blev Kurt Almqvist och Kjell A Nordström styrelseledamöter i Bokförlaget Stolpe AB.

Kopplingen mellan Gernandt och Danielsson Advokatbyrå och Nordstjernan AB

Pressmeddelanden från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB, **bilaga 17**.

Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB är mångårig juridisk rådgivare till Nordstjernan AB som ingår i Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål.

Kopplingen mellan Gernandt och Danielsson Advokatbyrå och Tomas Billing

Pressmeddelanden från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB, **bilaga 18**.

Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB har agerat juridisk rådgivare till Röko Ab som ägs och drivs av Tomas Billing.

2024-05-14
Beslut av Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd, **bilaga 19**.
Mot bakgrund av att advokatbyrån tidigare i närtid lämnat stiftelsen juridisk rådgivning, har det uppstått en lojalitetsplikt gentemot stiftelsen, och även gentemot dess ordförande, vilket utgjort hinder för Manfred Löfvenhaft och Andreas Ek att anta uppdrag för stiftelsens motparter. Genom att ändå göra detta har Manfred Löfvenhaft och Andreas Ek åsidosatt god advokatsed.

Confirmation Statement 2021-01-07
Daniel Birnbaum var vid tillfället för beslut om VR i Stiftelsens styrelse chef och delägare av företaget Acute Art som producerade VR, AR och NFT produkterna, **bilaga 20**.

2021-01-28
VD Jessica Höglund skriver ett kommersiellt licensavtal avseende affischer med Bokförlaget Stolpe. Detta görs utan styrelsebeslut och utan att informera styrelsen trots att detta avtal avviker från den hållning styrelsen framför i sina processer om Stiftelsens skattestatus. Ulf Wagner har känt till avtalet vilket framgår av avtalet och har agerar illojalt genom att inte informera styrelsen samt ta upp ärendet för beslut, **bilaga 21**.

2022-10-14
VD Jessica Höglund skriver ett kommersiellt licensavtal om vykort med Bokförlaget Stolpe. Detta görs utan styrelsebeslut och utan att informera styrelsen trots att detta avtal avviker från den hållning styrelsen framför i sina processer om Stiftelsens skattestatus. Ulf Wagner har känt till avtalet vilket framgår av avtalet och har agerat illojalt genom att inte informera styrelsen samt ta upp ärendet för beslut. **bilaga 22**.

C.3.3 p 116-128

En NFT är en unik digital tillgång på blockkedjan som representerar en digital eller fysisk tillgång och ägandet av den tillgången. NFT möjliggör att alla digitala objekt kan ägas, handlas, lagras, verifieras och spåras. NFT säljs som en digital tillgång. En ytterligare aspekt är att NFTs gynnar kreatörer genom royalties, ett koncept som innebär att kreatörerna kan få betalt när deras verk säljs på andrahandsmarknaden. Utgivna Hilma NFT har en royalty om 7,5 %, Det är för Erik af Klint fortfarande oklart om det är GODA, Acute Art eller Stolpe som uppbär dessa royalties. Det innebär att vid varje försäljning, både tidigare och framtida, genererar dessa royalties om 7,5%. Stiftelsen får inte del av dessa royalties såvitt det är känt.

Det ska initialt påtalas att de NFT som framställdes omfattade ”Målningarna till Templet, nr 1-193”, dvs. de mest heliga av Verket vilket aldrig får säljas enligt § 5 i stadgarna. Redan här har tidigare styrelsen (2019–2022) brutit mot stadgarna. Jag hänvisar även till vad jag anfört ovan avseende tillkomsten av VR och NFT under C.3.2 p 107-115.

Därtill ska påtalas att Kurt Almqvist, Tomas Billing, Kjell A Nordström, Ulf Wagner och Daniel Birnbaum medvetet har omformat Hilma af Klints ”heliga” Verk till ”materialistiska tillgångar, på vilka intressen utanför Stiftelsen ska tjäna pengar”. Kurt Almqvist, Tomas Billing, Kjell A Nordström och Daniel Birnbaum har ett bestämmande inflytande över dessa intressen utanför Stiftelsen – Bokförlaget Stolpe och Acute Art.

Anmärkningsvärt är att NFT är utgivna på en marknad, som är såväl oreglerad, som oseriös. Påståendet om att § 4 inte reglerar något annat än tillgängliggörandet av Verket och att ett mångfaldigande såsom vykort och VR samt NFT inte omfattas av föreskrifterna i § 4 kan inte förstås. Styrelsen förvaltar ett andligt budskap och det var aldrig meningen att Verket skulle kommersialiseras och i synnerhet inte ”Målningarna till Templet 1-193. Jag hänvisar till vad som anförts ovan avseende att Verket är ett heligt andligt budskap och inte skulle profaniseras under C.2.2 p 32-37

NFT avtalet smögs igenom utan något föregående styrelsebeslut genom att VD Jessica Höglund tecknade avtalet utan behörighet. Uppenbart med dolt stöd av Kurt Almqvist, Tomas Billing samt Kjell A Nordström. Någon diskussion om det var lämpligt att framställa NFT av verket med utgångspunkt i § 4 i stadgarna kom därför aldrig att ske. Den mediala storm som utbröt hösten 2022 i och med släkten av Klints avståndstagande i ett pressmeddelande gjorde att Kurt Almkqvist, Tomas Billing och Kjell A Nordström hastigt lämnade styrelsen 2022-12-14. De insåg att de hade begått allvarliga överträdelser och fann ingen annan utväg än att avgå.

Avtalen är även oskäliga och ger inte Stiftelsen någon ersättning.
Det sätt som på vilket de tidigare ledamöterna Kurt Almqvist, Tomas Billing, Kjell A Nordström, Daniel Birnbaum tillsammans med Ulf Wagner har agerat vad gäller masskommersialisering genom VR/ AR och NFT:s måste anses vara i strid med stadgarna, stiftarens vilja och Hilma af Klints egen vilja.

Att VR/AR samt NFT avtalen uppfattats som ogiltiga och därtill oskäliga styrks av att Ledamöterna vid flera styrelsemöten känt sig tvungna att försöka godkänna dessa i efterhand för att skydda sina nära förbundna i tidigare styrelsen (2019-2022) och Ulf Wagner.

C.3.4.2 p 132-143
Kurt Almqvist, Kjell A Nordström men även Daniel Birnbaum har befunnit sig i jävssituation och medverkat till att kommersiella avtal, utan någon upphandling gjorts, tecknats med Bokförlaget Stolpe samt Acute Art. Avtalen har varit i strid med § 4 i stadgarna och även oskäliga då de stipulerat noll (0) kr i ersättning till Stiftelsen. Bokförlaget Stolpe har kommersialiserat Stiftelsens tillgångar i stor omfattning och ökat sin omsättning kraftigt efter att avtalen avseende CR, AR/VR och NFT samt övriga avtal avseende böcker, affischer, vykort mm ingåtts

Jag hänvisar även till vad som anförts tidigare ovan avseende jävsförhållandena under punkterna C.3.2 p 107-115.

C.3.5 p 145

Det ska påpekas att Erik af Klint vid tillfället för styrelsemötet den 4 oktober 2023 inte var tillräckligt insatt i vad som förevarit avseende CR avtalen. Övriga ledamöter hade inte heller vetskap om vad som förevarit och på mötet fick Ulf Wagner redogöra för omfattande utestående frågor avseende CR utgåvan vilka Erik af Klint framfört vid tidigare styrelsemöten och som då inte kunnat besvaras. Erik af Klint var mycket tveksam till CR avtalet. Dels för att Bokförlaget Stolpe synes gjort fler än en upplaga i strid med avtalet, dels för att bilderna använts till annat än CR vilket uttryckligen förbjuds av avtalet. Det finns heller ingen sluttid satt i avtalet. Erik af Klints tveksamhet ledde sedermera till att han senare kontaktade Henning Isoz för att utröna hur Verket får förevisas enligt stadgarna.

C.3.5 p 146 – 150

Med anledning av att avtalen tillkommit i en jävssituation enligt vad som angivits ovan under C.3.2 p 107-115 samt C.3.4.2 p 132-143 samt är oskäliga finns laga grund för hävning av avtalen.

Med anledning av att Ledamöterna vid ett flertal styrelsemöten, både ej laga kallade och laga kallade enligt ovan upplevt att de behövt tillstyrka avtalen talar tydligt för att de själva varit av uppfattningen att avtalen inte var giltiga på grund av jäv. Kurt Almqvist och Kjell A Nordström smittar Bokförlaget Stolpe med ond tro. Daniel Birnbaum smittar Acute Art och Bokförlaget Stolpe med ond tro. Ulf Wagner och Tomas Billing har utan någon tvekan tillstyrkt avtalen med Bokförlaget Stolpe.

En styrelseledamot som tillvaratar Stiftelsens bästa skulle inte gå med på att ingå flera avtal som inte ger någon som helst ersättning för upplåtelse av Stiftelsens tillgångar till diverse kommersiella aktörer. Ledamöterna tillvaratar inte Stiftelsens bästa när de tillstyrker de jäviga och oskäliga avtalen som dessutom kommit till stånd i strid med § 4.

Det finns ingen motsägelse i att påpeka att avtalen strider mot § 4 i stadgarna avseende för vem verket ska visas och att avtalen är oskäliga. Tidigare styrelsen (2019-2022) har

genom avtalen tillsett att berika sina egna verksamheter utanför Stiftelsen på Stiftelsens bekostnad. Det är en kvalificerad form av jäv om en styrelseledamot som lyder under lojalitetsplikt dels inte upplyser om jävet, dels deltar i ett beslut vilket gynnar egen verksamhet utanför Stiftelsen.

C.3.5 p 151

Verket har funnits i Stiftelsens besittning och att göra kvalitativa avbildningar av Verket i sin helhet så som Bokförlaget Stolpe gjort kräver att Verket tillhandahålls för ändamålet. Det hade oaktat att upphovsrätten gått ut varit omöjligt att göra de publikationer Bokförlaget Stolpe och Acute Art gjort utan att Stiftelsen ställt Verket till deras förfogande. Tidigare styrelsen (2019-2022) har därför medverkat till en oskälig värdeöverföring från Stiftelsen till Bokförlaget Stolpe och Acute Art genom de nämnda avtalen. De har inte heller beaktat huruvida Stiftelsens stagar - § 4 medger att Verket återges som AR/VR och NFT versioner. Att Bokförlaget Stolpes primära avsikter varit att skapa ett forskningsredskap bestrids. Bokförlaget Stolpe har kommersialiserat Hilma af Klints verk i industriell skala med allt från böcker, vykort, affischer, VR, podcasts mm, **bilaga 23**. Bokförlaget Stolpe ökade sin omsättning från 3,7 MSEK år 2018, till 47 MSEK år 2022 vilket framgår av årsredovisningen för 2022, **bilaga 24**. Bokförlaget har gått med vinst varje år samtidigt som de betalat ut omfattande löner, 7,8 MSEK år 2022. Därtill hade de koncernfordringar på 5,3 MSEK år 2022. Bokförlaget Stolpe har sålunda ökat sin omsättning dramatiskt och blivit mycket lönsamt sedan Hilma af Klints Verk började utnyttjas.

C.3.5 p 152

De uppgifter som Ax:son Johnsson Stiftelse lämnar om kostnader och intäkter kan inte vitsordas. Någon finansiell redovisning lämnas inte och det stora intresse Hilma af Klint åtnjuter i världen till följd av den omfattande kommersialisering som skett genom Bokförlaget Stolpes försorg borgar för att verksamheten är och framförallt kommer att vara mycket lönsam. Det bestrids att CR katalogen kostat mångmiljonbelopp för Ax:son Johnsson Stiftelsen att ta fram. Av protokoll från det ej laga kallat styrelsemöte 2023-

02-01, **bilaga 14, § 10**, framgår att Jessica Höglund och Ulf Wagner tackas för sitt arbete med Bokförlaget Stolpe och stora arbete med CR. Både Jessica Höglund och Ulf Wagner är avlönade av Stiftelsen och de flesta bilder som användes i CR var bilder som redan fanns i Stiftelsens besittning. Bokförlaget Stolpe har sålunda serverats CR på ett ”silverfat” från Stiftelsens sida och har i stort sett kunnat skicka materialet för utgivning direkt.

C.3.5 p 153

De bidrag som Stiftelsen har fått från Ax:son Johnsson Stiftelse har huvudsakligen lämnats för att bekosta VD Jessica Höglunds lön och avtalades fram vid hennes anställning. Jessica Höglund har varit en person som tillsatts genom Kurt Almqvists försorg och blivit en möjliggörare för att föra över Verket till Bokförlaget Stolpe. VD har aktivt arbetat med att vara behjälplig med CR överföringen enligt vad som anförts ovan, samt har undertecknat AR/VR och NFT avtalen utan att dessa företetts för Styrelsen. Det bestrids därför att Stiftelsen skulle haft någon större nytta av de lämnade bidragen. Innan den tidigare styrelsen (2019-2022) fanns det ingen VD i stiftelsen verksamheten ombesörjdes av styrelsen själv.

Utlåning av bilder ska ske med beaktande av § 4 i stadgarna vilket Ledamöterna inte gör.

C.3.5 p 154

Det är irrelevant huruvida värdet på Verket ökat genom CR. En värdeökning är endast relevant vid en försäljning vilket är i strid med §§ 1 och 5. De enda som gynnats i realiteten är Bokförlaget Stolpe och Acute Art som kommersialiserat Verket.

C.3.5 p 155-158

Ledamöterna har godkänt de av den tidigare styrelsen (2019-2022) ingångna avtalen. Som Erik af Klint ser på saken sammanhänger deras tillstyrkande framför allt med att de står i en mycket nära vänskapsrelation till den tidigare styrelsen och att de på grund därav har haft ett väsentligt intresse – stridande mot Stiftelsens – av att låta Stiftelsen

hedra de på grund av jäv m.m. ogiltiga avtalen. Det är för Erik af Klint känt att Kurt Almqvists mor, Kyllikki Almqvist, var en av de ledande personerna inom den antroposofiska rörelsen i Ytterjärna och att Anders Kumlanders far Åke hade en ledande ställning inom Antroposoferna i Järna. Kurt Almqvist har själv bekräftat att han är uppfostrad som antroposof via sin skolgång på Kristofferskolan. Ax:son Johnson Stiftelsen där Kurt Almqvist är VD har ekonomiskt stöttat diverse projekt inom det Antroposofiska Sällskapet – bl.a. deras bibliotek om Rudolph Steiner och arkiv över Antroposofin i Sverige. Vidare är det känt att Ander Kumlander är Juhani Selvanis svärfar, att Ulf Wagner är Anders Kumlanders nära förtrogne och ledamot i stiftelsen Kristallen. Det kan också noteras att den nytillträdde ledamoten i Stiftelsens styrelse – Daniel Laurén – är styrelseledamot i Stiftelsen Agape i vilken styrelse även Juhani Selvani är ledamot. Daniel Laurén har ersatt Anders Kumlander i stiftelsen Agape och får antas ha starka vänskapsband till Anders Kumlander och Juhani Selvani.

Kurt Almqvist, Kjell A Nordström och Tomas Billing villkorade sitt entledigande vid mötet den 14 december 2022 av att Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto skulle efterträda dem i styrelsen. Det är ett tydligt bevis framför allt på vänskapsförhållandena mellan Kurt Almqvist och Anders Kumlander. Att de villkorade sin avgång framgår även av Ledamöternas överklagan till Kammarrätten 2023 03 03**, bilaga 25 p. 7 och 10.**

Ledamöterna har alltså upprätthållit de ogiltiga CR, VR/AR och NFT avtalen med Bokförlaget Stolpe m. fl. på grund av vänskapsrelationen med den tidigare styrelsen. Ledamöterna med undantag för Ulf Wagner har (hade när det gäller de avgångna ledamöterna Katarina Kaila de Voto och Anders Kumlander) den tidigare styrelsen att tacka för att de är ledamöter i Stiftelsens styrelse och att den tidigare styrelsen tillhandahöll sina ”husadvokater” från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå vid Antroposofernas styrelsemöte då det beslutades att Anders Kumlander, Juhani Selvani samt Katarina Kaila de Voto skulle ta plats i Stiftelsens styrelse. Det kan även noteras att ”husadvokaterna” har bistått Ledamöterna genom att delta vid Stiftelsens styrelsemöten.

Det är uppenbart att den tidigare styrelsen hade förstått att den hade missbrukat sin ställning när den valde att hastigt avgå 2022-12-14 efter att NFT skandalen hade blivit offentlig. Det har emellertid inte hindrat Ledamöterna från att visa en stark lojalitet mot den tidigare styrelsen på olika sätt, framför allt genom att hedra de avtal som den ingick med Bokförlaget Stolpe med påföljd att Stiftelsen inte – såsom Erik af Klint har begärt – kan utkräva ansvar av ledamöterna i den tidigare styrelsen.
Ledamöterna är således illojala mot Stiftelsen och beaktar inte Stiftelsens bästa. Motivet för deras agerande är ett väsentligt intresse som står i strid med Stiftelsens, nämligen överföring av versioner av Verket till Bokförlaget Stolpe genom CR, VR/AR och NFT avtalen för kommersiellt utnyttjande utom Stiftelsens kontroll och utan ersättning. Men det är bara början. Erik af Klint misstänker nämligen att Ledamöterna har en långsiktig plan för att få ägandet av Verket som sådant överfört till någon annan än Stiftelsen. Det räcker med att ta del av ändamålet för Stiftelsen Kristallen för att inse att hans misstanke är väl grundad (jfr C.2.4.3 p 93).

C.3.6 p 159-162
VR avtalet kom att utsträckas till även AR avtal utan att styrelsen informerades. VR avtalet tillkom under jäv enligt vad som anförts ovan under C.3.2 p 107-115. Avtalet presenterades aldrig för styrelsen, vare sig före eller efter tecknandet. Att ingen upphandling har skett och att tidigare styrelsen har valt att gynna sina egna verksamheter – Acute Art och Bokförlaget Stolpe faller under kvalificerad misskötsamhet (9 kap. 6 § SL).

I och med att Hilma af Klints ”Målningarna till Templet” (193 Verk) givits ut i NFT-form, har det medfört att Kurt Almqvist, Tomas Billing, Kjell A Nordström och Daniel Birnbaum medvetet har omformat Hilma af Klints ”heliga” Verk till ”materialistiska tillgångar, på vilka man skall tjäna pengar”. Jag hänvisar även vad som anförts tidigare ovan under punkten C.2.2 p 32-37 om att verket inte ska profaneras.

Dessutom är dessa NFTs utgivna på en marknad, som är såväl oreglerad, som oseriös, och inte med involvering av seriösa etablerade konstinstitutioner som torde vara lämpligt och ett naturligt val för världens pionjär inom den abstrakta konsten som efter sin bortgång kommit att skriva om konsthistorien.

Det sätt som de avgående ledamöterna Kurt Almqvist, Tomas Billing, Kjell A Nordström tillsammans med Daniel Birnbaum har agerat på avseende mass-kommersialisering genom NFT:s måste därmed anses vara i strid stiftarens vilja och även Hilma af Klints egen vilja.

Avseende NFT blev situationen så pass allvarlig att tre styrelseledamöter inte såg någon annan utväg än att omgående avgå 2022-12-14 (Kurt Almqvist, Kjell A Nordström samt Tomas Billing). Att Ledamöterna inte agerar mot dessa avtal vilka tillkommit under förhållanden som fått de ansvariga att lämna styrelsen påvisar Ledamöternas olämplighet och att de sätter andra intressen än Stiftelses i första rummet. Ledamöterna påvisar därmed en kvalificerad misskötsamhet. Jag hänvisar även till vad jag anfört tidigare ovan avseende NFT under C.3.3 p 116-128.

C.4 p 165
En av de första åtgärderna Ledamöterna vidtog var att vid styrelsemötet 2023-05-24, § 9, **ab 11**, besluta om att ta bort den av stiftaren viktiga i stadgarna § 7 inskrivna kontrollfunktionen att ordföranden skulle ha ensam rätt att teckna firman utöver den rätt som tillföll två styrelsemedlemmar i förening. Ledamöterna respekterar därmed inte stiftarens vilja och försvårar möjligheten för ordföranden att leda och följa upp stiftelsearbetet. Agerandet är ytterst anmärkningsvärt och påvisar att Ledamöterna inte är lojala mot Stiftelsen och stiftarens vilja vilken uttryckligen infört stadgandet för att säkerställa ordförandes möjlighet att övervaka och kontrollera att stadgarnas efterföljs. Någon rätt för övriga ledamöter i styrelsen var inte inskränkt genom lydelsen i § 7. Efter att ordförandens teckningsrätt tagits bort kvarstår på samma sätt styrelseledamöternas rätt att teckna firman två i förening. Dock innebär det att ordföranden helt fråntagits

teckningsrätten eftersom, Ledamöterna agerar som en enhet och gemensamt verkar för att utestänga ordföranden från information och vidta åtgärder för att skydda Stiftelsen.

C.4 p 170-191

Det bestrids att Ledamöterna tog bort ordförandens teckningsrätt för att skydda Stiftelsen. Ordföranden har nekats insyn och information om Stiftelsens verksamhet av Ledamöter och VD. Då AR/VR och NFT avtalen uppdagades hösten 2022 lämnade tre medlemmar ur den tidigare styrelsen stiftelsen med stor hast 2022-12-14. Eftersom avtalen tillkommit under ytterst tveksamma förhållanden blev släkten av Klint mycket misstänksamma mot tidigare styrelsen och de nuvarande Ledamöterna vilka först försökte kuppas in på ett ej laga kallat styrelsemöte 2022-12-14 och därefter registrerades in på ansökan av Ulf Wagner våren 2023. Redan under den tidigare ordföranden i Stiftelsen, Ulrika af Klint nekades hon att ta del av avtal och underlag i samband med att VR/AR och NFT avtalen blev kända.

Erik af Klint har begärt att få information om Stiftelsens avtal, fullmakter, åtaganden och ekonomiska situation från VD Jessica Höglund för att kunna fullgöra sin roll som ordförande, att granska verksamheten och att stadgarna efterföljs. VD har vägrat att medverka till avstämningar med ordföranden samt att redogöra för hur avtalen tillkommit med tyst stöd från Ledamöterna. Sedan 13 februari 2023 har VD inte gjort sig tillgänglig över huvud taget för ordföranden trots upprepade påstötningar. VD talar sålunda bara till ordföranden på styrelsemöten. Ordföranden har därför ingen möjlighet att löpande kontrollera och följa upp verksamheten. VD styres helt av Ledamöterna och påvisar uppenbar illojalitet mot ordföranden. Ordförande Erik af Klint har tagit upp frågan om VD:s vägran att lämna ut information på styrelsemöten vid ett flertal tillfällen, bl.a. vid styrelsemötet 2023.12.15, vilket framgår av ordförandens reservation bilaga 5a punkten F, **ab 12**. Den information ordföranden slutligen får är sent avlämnad och endast sammanställningar redovisas. Ordföranden får inte ta del av underliggande underlag och kan därför inte kontrollera huruvida siffrorna stämmer. Styrelsemajoriteten har vägrat låta VD informera ordföranden när denne begärt att få komma och ta del av avtal och

underlag vilket är ytterst anmärkningsvärt då ordföranden ska leda arbetet i styrelsen och måste vara informerad om vad som händer.

Ordföranden har det yttersta ansvaret i en stiftelses styrelse. En styrelseordförande har ett utökat ansvar som är både lagstadgat och funktionellt. Stiftelselagen ger ordföranden en specifik skyldighet att se till att styrelsemöten hålls "när det behövs". Denna lagstadgade uppgift innebär ett proaktivt ansvar att agera vid misstankar om missförhållanden eller informationsbrister. Ordförandens roll som styrelsens ledare innefattar en skyldighet att säkerställa att styrelsens arbete bedrivs i enlighet med lag och förordnande.

För stiftelser gäller liksom inom associationsrätten att lojalitetsplikten är en grundläggande om än oskriven princip. Denna plikt innebär att en styrelseledamot ska sätta stiftelsens intresse framför sitt eget och agera på ett sätt som innebär att stiftelsens ändamål främjas. Att undanhålla information, särskilt ekonomisk information som är avgörande för styrelsens beslutsfattande, är en klart illojal handling som kan utgöra grund för personligt ansvar och entledigande. Avsiktligt agerande som strider mot stiftelsens intresse, såsom undanhållande av information för personlig vinning/intressen eller för att dölja en intressekonflikt utgör en stark grund för att få en ledamot avsatt.

Ledamöterna har instruerat Grant Thorton, ansvariga för bokföringen i Stiftelsen att initialt inte delge Erik af Klint någon information alls. Därefter att de bara får delge honom information som Ledamöterna godkänt i förväg. En ordning som medför att ordförandens informationstillgång helt styrs av Ledamöterna. En oacceptabel och lagstridig ordning.

Ordföranden Erik af Klint har sammanställt nio punkter 2025-07-30 till utvisade att han både tidigare och även fortsättningsvis nekas ta del av information om avtal, av underlag, bokföring och ekonomi samt även nekas att inventera verket, **bilaga 26**. Under varje punkt har Erik af Klint bilagt skriftlig bevisning i form av mejlkonversationer som styrker att han uppsåtligt utestängs från information av VD (som agerar på uppdrag av

Ledamöterna) och Ledamöterna. Flertalet av punkterna är i sig grund för entledigande av Ledamöterna då de innebär att de allvarligt åsidosätter sina skyldigheter och lojalitetsplikt. Ordförandens nio punkter är redovisade nedan. Tillhörande åberopade mejlkonversationer står att läsa i **bilaga 26** under respektive punkt. Av mejlen i bilagan framgår tydligt att ordföranden utestängs uppsåtligt från information väsentlig för att bedöma Stiftelsens verksamhet och status.

1. Introduktion och sammanfattning

Sedan jag klev in som ordföranden kan min tid i Stiftelsen sammanfattas i att 1. söka information för att ta reda på vad som hänt och vilka avtal som ingåtts vilket förvägras mig av VD och styrelsemajoriteten och 2. Vidta åtgärder för att skydda Stiftelsen och bevara Verket. Under min tid i styrelsen från 2023 och framåt har jag fått allt större insikt i vad mina motparter försöker åstadkomma. Denna skrift handlar till största delen om hur information undanhålls ordföranden.

Ett par exempel visar på vad som hänt: Jessica Höglund, VD, har varit synnerligen svår att få tag i och samarbetar inte avseende informationsutbyte. Det fick sin förklaring vid styrelsemöte 2023.10.04 då Anders Kumlander förklarade att hon gjort rätt som inte svarade på ordförandens frågor eftersom som hon bara ska svara på styrelsens frågor. Ett ytterligare exempel är Lena Malm Douhan, på Grant Thornton, som meddelar att hon har direktiv att inte svara på mina frågor, utan bara till Jessica Höglund.

De områden som har varit särskilt svåra att få information kring är just avtal samt ekonomi. Genom att förhindra denna information till mig har man omöjliggjort min lagstadgade möjlighet och skyldighet att leda arbetet i Stiftelsen.

Att styrelsemajoriteten inte är intresserad av att granska av tidigare styrelsen ingångna avtal påvisas även av att Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto uppgav, vid sitt första styrelsemöte i Stiftelsen 2023.05.24, att de inte läst de avgörande avtal, AR/VR och NFT avtal som de ville godkänna på mötet. Ett agerande som påvisar bristande lojalitet mot Stiftelsen.

2. Ordföranden Ulrika af Klint begär information, inklusive alla avtal

Jessica Höglund (JH), VD, har vägrat många uppmaningar att dela information med Stiftelsens tidigare ordförande Ulrika af Klint (UK). Nedan följer kommunikation mellan tidigare ordföranden UK, nuvarande ordföranden Erik af Klint (EK)(registrerad hos Länsstyrelsen 2023.04.06) och Jessica Höglund under början av 2023. JH svarade aldrig på dessa frågor till Ulrika af Klint. Samma frågor har stor aktualitet idag för nuvarande ordföranden och ör i många delar fortfarande obesvarade.

3. Avtal

Nuvarande ordföranden, Erik af Klint, anmälde sig som ordföranden i Stiftelsen 2023.02.23, och registrerades hos Länsstyrelsen 2023.04.06. Ingen genomgång eller rapportering av Stiftelsens verksamhet skedde från Jessica Höglund, VD, till den nye ordföranden Erik af Klint, trots flertalet förfrågningar. Jessica Höglund har fortsatt att vägra dela information till ordföranden sedan dess.

Ordföranden begär ut information om ingångna avtal från Jessica Höglund vid ett flertal tillfällen utan framgång. Det visar sig senare att Jessica Höglund fått instruktion från Styrelsemajoriteten att inte svara på ordförandens frågor vilket framkommer på styrelsemötet 2023.10.04 §13. Från ordförandens sida finns inget hinder att styrelsen får samma information som ordföranden. Styrelsemajoritetens beslut innebär därför en direkt instruktion till VD att förhindra ordföranden insyn i Stiftelsens verksamhet.

När avtal till slut skickas till nuvarande ordföranden 2023-12-13 är det avtal som hon tror att han redan har. Likväl uppdagas två avtal som ordföranden inte tidigare inte haft kännedom om (Anna Cassel, Det Esoteriska Sverige). Ett avtal skedde efter publikationen (Det Esoteriska Sverige). På grund av mycket lång tids fördröjning och många frågor är ordföranden fortfarande osäker på om samtliga avtal har delgivits honom.

Avtalen om Anna Cassel, affischer och vykort var okända för tidigare ordföranden Ulrika af Klint trots att hon slutade vara ordföranden först 2023.02. Nuvarande ordföranden Erik af Klint fick kännedom affischer och vykort, men inte av Jessica Höglund, först under sommaren 2023.

Den nuvarande ordföranden gick igenom Stiftelsens pärmar våren 2023 och vissa avtal fanns inte där. Dessa pärmar var alltså inte uppdaterade. Det föreligger sålunda oordning i hanteringen av Stiftelsens avtal. För det fall det endast är Jessica Höglund som har dessa, vad händer då t.ex. om Jessica Höglund skulle förolyckas? Det troligaste alternativet synes dock vara att styrelsemajoriteten medvetet döljer avtal ingångna med bl.a. Bokförlaget Stolpe då dessa ingåtts utan föregående styrelsebeslut och oftast är oskäliga då de ej ger Stiftelsen någon ersättning. Inte heller har § 4 i stadgarna beaktats då styrelsen inte beslutat i frågan.

När den nuvarande ordföranden Erik af Klint begärde och till slut fick ett möte med Jessica Höglund, skedde det i närvaro av Ulf Wagner. Mötet hölls inte i Stiftelsens lokaler på Moderna Muséet utan i entrén. Ordföranden förvägrades alltså att ha ett möte i Stiftelsens egna lokaler, utan var tvungen att ha det där allmänheten träffas och kunde därför inte i lugn och ro gå igenom begärda handlingar. Ordföranden behandlas inte som en styrelsemedlem och agerandet från styrelsemajoriteten innebär att ordföranden inte kan granska Stiftelsens verksamhet.

4. Ekonomi

Ordförande, Erik af Klint, förvägras insyn i ekonomin. Budgeten är undermålig i varje presentation från VD. Att Stiftelsen går minus lämnas utan kommentar eller plan. Nyckeltal saknas helt, som skulle visa att Stiftelsens utgifter stöder Stiftelsens ändamål i tillräcklig grad. Mycket besvärande för styrelsemajoriteten är att uppgifter om vinstdelning saknas med Stolpe. Trots upprepade frågor från ordföranden vägrar Jessica Höglund och styrelsemajoriteten att inkomma med svar, och förvägrar ordföranden full insyn i verksamheten. Ordföranden får inte ta del av underliggande underlag till presenterade siffror. Ett annat exempel är höga löner och ersättningar utbetalas till konsulter och anställda utan att någon redovisning sker för arbetet, utan tidsredogörelse. Styrelsemajoriteten har beslutat att varken Ulf Wagner eller Jessica Höglund behöver redogöra för sin påstådda arbetade tid. En stor brist i förvaltningen är att konstverken inte ingår i anläggningsregister. Erik af Klint begär ut en kopia på anläggningsregistret 2023-12-13 och får till svar att det inte finns något. En annan stor brist är att Verket inte är värderat, Verkets samlade värde upptas till noll kr (se Årsredovisning 2022,2023 och 2024 med ordförandens avvikande mening). Det innebär risk för att Stiftelsen skulle lida stor förlust vid brand eller stöld, då inget försäkringsbolag kommer att ersätta något.

Även vad gäller ekonomin finns instruktioner som hindrar ordförandens insyn. Lena Malm Douhan har angivit detta i email

Några frågor som aldrig besvarats av styrelsemajoriteten är;
-Konsulter och anställda har inte lämnat debiteringsunderlag.
-Stolpes vinstdelning har aldrig redovisats.
-Vem är avtalspartner vid NFT vinstdelning?

5. Anläggningsregister och inventering

Anläggningsregistret omfattar inte inventeringslistan. Inte heller ingår allt som finns i arkivet i inventeringslistan. Exempel på detta är verk av Anna Cassel, Lotten Rönnqvist m fl av Hilmas väninnor, samt NFT.

Därutöver hindras ordföranden från att delta i inventeringen. Ordföranden informeras inte om när inventeringen äger rum och kallas inte och nekas göra en egen inventering 2025.01.17. Ordföranden nekas tillträde till Stiftelsens arkiv av styrelsemajoriteten då de inte ger honom tillträde till arkivet.

Därmed kan ordföranden bara komma till den slutsatsen att tillgångar saknas i arkivet och att styrelsemajoriteten försöker dölja det.

6. Tackbrev till AxJ

Det finns starka misstankar om jäv mellan tidigare och nuvarande styrelsemajoritet. Den nuvarande styrelsemajoriteten vill behålla alla avtal som den tidigare tecknat med främst Bokförlaget Stolpe. Ordföranden anser att styrelsemajoriteten skyddar den tidigare styrelsen (2019-2022) genom att skydda avtalen som är oskäliga (framför allt VR/AR-avtalet och NFT-avtalet, men även andra).

Brevet är tvetydigt och för en oinvigd läsare verkar det som att Johnsonstiftelsen givit Stiftelsen 30-40 miljoner kr vilket inte är korrekt. Det är också intressant att brevet nämner "Johnsonstiftelsens allmännyttiga satsningar" när de satsningar som Stiftelsen fått del av inte gått till allmännyttiga ändamål utan till att finansiera en anställd "JH" som skrivit avtal med

Bokförlaget Stolpe för näringsverksamhet (och inte allmännyttig verksamhet) vilket inte är stadgeenligt. Tackbrevet bekräftar alltså felaktiga uppgifter.

Brevet bekräftar styrelsemajoritetens nära band till den tidigare styrelsemajoriteten. Brevet är ett tydligt försök att vrida sanningen, att ge den tidigare majoriteten mycket mer beröm än de förtjänar, och påstå felaktiga saker om Stiftelsens verksamhet. Stiftelsen har tagit emot c:a 5,6 M kr vilket motsvarar ungefär 16% av summan som anges i brevet. Stiftelsen är inte allmännyttig enligt Skatteverket då den har inkomster via utlåning av konst, samt avtal för vykort och planscher med vinstdelning med Stolpe.

Tackbrevet formulerades och skickade på Jessica Höglunds eget initiativ utan att det presenterades för styrelsen. Ordförandens avvikande uppfattning kom därmed att falla bort helt.

7. Utställningar

Ordförandens uppfattning är att styrelsemajoriteten har velat dölja försäkringsvärdena för att undvika en värdering av tillgångarna som nu är uppgivna till noll kr i Årsredovisningen för 2022, 2023, 2024. Som det är nu skulle Stiftelsen riskera att göra en stor ekonomisk förlust vid brand eller stöld utan ersättning från försäkringsbolag. Det är också en fara för Stiftelsen eftersom styrelsemajoriteten har försökt få igenom avtal att sälja verk till underpris i samarbete med David Zwirner Gallery 2024.12.17. Det ytterst anmärkningsvärt att ordföranden inte fått inventera Stiftelsens tillgångar 2024.
Ordföranden kan inte komma till någon annan slutsats än att det är stor fara att verk redan försvunnit från arkivet.

8. Grant Thornton (GT), bokföring

Styrelsemajoriteten försvårar för ordföranden att få översikt av ekonomin. Styrelsemajoriteten har bakom ryggen på ordföranden Erik af Klint instruerat Lena Malm Douhan vid GT att inte dela information med ordföranden. Lena Malm Douhan vid GT upplyser inte heller ordföranden om vad styrelsemajoriteten uppgivit. Det hade gjort det enkelt istället för att låta ordföranden jaga runt på GTs kontor och kontakta Lenas chefer. När det så småningom kryper fram vad styrelsemajoriteten instruerat GT kommer det till slut ett styrelsebeslut, utan någon ursäkt för misstaget eftersom det inte var ett misstag, som ger ordföranden rätt till information om

styrelsen säger ja till hans fråga. Det betyder att ordföranden inte kan ha ett rakt samtal med GT, dvs är fortsatt begränsad i sina möjligheter att kontrollera ekonomi och avtal.

Styrelsemajoriteten försvårar ordförandens insyn i ekonomin. Styrelsemajoriteten har förbjudit Lena Malm GT att dela information med ordföranden vilket framkom tydligt i email från henne 2024.02.17 (se nedan). Efter att detta uppdagades medgav styrelsemajoriteten i styrelsebeslut att ordföranden skulle ha rätt att få ut information från GT, men bara efter deras godkännande. Styrelsemajoriteten kontrollerar därmed vilken information ordföranden ska få tillgång till. Ordföranden kan därför inte få någon helhetsbild över situationen i Stiftelsen. Styrelsemajoriteten kan därför även helt mörklägga delar av redovisningen för ordföranden vilket är helt oacceptabelt.

Ordföranden har således nekats av styrelsemajoriteten att ställa frågor direkt till bokföringsbolaget vilket omöjliggör uppgiften att leda Stiftelsens arbete. Ordföranden kan inte informera sig och ställa kontrollfrågor och därmed inte fullgöra sina lagstadgade skyldigheter som ordförande.

9. Svårt att få tag på avtal

Det är mycket svårt för ordföranden att få tag på avtal som diskussionen med Lena Malm Douhan på GT samt VD Jessica Höglund visar. Styrelsemajoriteten har hela tiden dolt så många avtal som möjligt från ordföranden från släkten af Klint. Detta gäller både Ulrika af Klint och Erik af Klint. Nedan följer bl a det senaste steget i ordförandens försök till att utreda samtliga avtal Stiftelsen ingått sedan januari 2019.

Genomgående för avtalen är att ordföranden själv har hittat dem genom olika tillfälligheter, inte att de har presenterats och redogjorts för av VD och styrelsemajoriteten. Ordföranden har pressat styrelsemajoriteten för att få ta del av avtalen, och det är ytterst motvilligt samt efter lång tid som de kanske kommer fram. Ordföranden blir inte orienterad om avtalen av styrelsemajoriteten, vilket medför att ordföranden sitter i baksätet utan insyn vilka avtal som ingåtts och med vem samt vilket innehåll de har.

Det är ordförandens uppfattning att styrelsemajoriteten utgör en styrelse i styrelsen, som genom informella beslut som gynnar Bokförlaget Stolpe och andra verksamheter utanför Stiftelsen.

Under juni månad har nuvarande ordföranden ställt detaljerade frågor om avtal och får fortsatt inte ens svar på att styrelsemajoriteten mottagit frågorna.

Erik af Klint har enligt vad som anförts ovan kontaktat Stiftelsens samarbetspartners för att försöka få ut den information som Ledamöterna och VD försöker dölja för honom avseende ingångna avtal, ekonomisk situation, värdering av tillgångar samt vilka tillgångar som faktiskt finns kvar i Stiftelsens besittning. Det Ledamöterna anför om att Erik af Klint skadar Stiftelsen när han försöker få den information från samarbetspartner som han har rätt till kan inte förstås. Det visar att Ledamöterna agerar som om Stiftelsen var deras personliga egendom och att de åsidosätter sina skyldigheter och sin lojalitetsplikt som sysslomän för Stiftelsen när de aktivt förhindrar ordföranden att sköta sitt jobb och kontrollera vad som försiggår i Stiftelsen.

Erik af Klint har utestängts från arkivet och inte heller kallats /inbjudits till att inventera tillgångarna. Han har vid något enstaka tillfälle fått besöka arkivet i sällskap med Ulf Wagner men han har då inte fått genomföra en adekvat inventering för att säkerställa att det inte saknas några tillgångar. Med anledning av hur både tidigare styrelse och nuvarande Ledamöter agerar genom tecknade av avtal utan styrelsemöten samt undanhållande av information hyser Erik af Klint en befogad misstanke om att tillgångar kan saknas och att det är anledningen till att han inte får inventera arkivet. Någon annan rimlig förklaring finns inte.

Erik af Klint har även hyst befogad tveksamhet inför Stiftelsens nuvarande revisor som tillsatts av Ledamöterna. Att nuvarande revisorn har en stor lojalitet till Ledamöterna framgår bl.a. av att han inte kritiserar vare sig värderingen av Verket till noll kr i årsredovisningen eller Ledamöternas tillstyrkande av oskäliga avtal samt höga långsiktigt ofinansierade lönekostnader.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan samt den bevisning som hänvisas till framgår med all tydlighet att Ledamöterna fått ordförandens inställning och krav på information klargjord för sig. Ordföranden har även klargjort sin uppfattning på styrelsemötena samt reserverat sig mot Ledamöternas beslut. Ledamöterna har därmed inte kunnat undgå ordförandens påpekande om att han undanhålls information. VD och Ledamöterna har under hela Erik af Klints tid som ordförande aktivt undanhållit information och därmed misskött sitt uppdrag.

C.5 p 193
Det ska särskilt påtalas att i Hilma af Klints testamente, sid 1 står att läsa att, **bilaga 27**;

”Det är min önskan att, vad som av ovannämnda lösegendom icke redan finnes i atljén i Munsö skall föras dit och jämte det övriga där, sedan fröken Hedvig af Klint enligt ovan tagit ut vad hon önskar, förvaras så länge det är möjligt, allt i den mån byggnad och lösegendom vid min död är i min ägo”.

Hilma af Klints vilja var sålunda att hela Verket skulle hållas samman så länge det var möjligt. Det har även varit stiftarens intention och i portalparagrafen 1 i stadgarna står att läsa att Stiftelsen ska ha till föremål att för sin verksamhet att tillvarataga och förvalta Hilma af Klints efterlämnade verk. Det innebär att huvudregeln är att Verket ska bevaras i sin helhet. Styrelsen har därför att i det längsta undvika att sälja verk. Stiftaren har infört begränsningarna i stadgarna för att motverka missbruk och hålla verket samman. Stiftaren har därvid även tillskrivit släkten af Klints huvudman särskilda rättigheter för att övervaka efterföljandet av stadgarna. Släkten av Klint har under den tid Stiftelsen funnits verkat för att Verket ska behållas intakt. Det är därför anmärkningsvärt att Ledamöterna med sådan emfas agerar för att försöka sälja Verket för att finansiera ett konstmuseum i Järna i egen regi med intäkterna från försäljningen.

Endast undantagsvis medges försäljning av verk ur den senare delen av verket och då för att omhänderta och underlätta vården av kvarvarande verket. Något stöd i stadgarna för att en försäljningslikvid ska kunna användas för att bygga ett konstmuseum finns inte. Ett konstmuseum är dyrt att uppföra och underhålla och de flesta går med kraftiga

förluster. Det finns bara ett begränsat antal verk och en förlusttyngd konsthall kan komma att innebära att alla verk måste säljas. Det är uppenbart att Ledamöterna inte agerar för Stiftelsens bästa.

C 5 p 194
Gunnar Nords utlåtande är skrivet på uppdrag av tidigare styrelsen (2019-2022) av vilka majoriteten fick avgå hastigt efter de ovan vidlyftiga AR/VR och NFT avtalen. Gunnar Nord berör endast kort portalparagrafen 1 i stadgarna, att föremålet för verksamheten är att tillvarataga och förvalta Hilma af Klints efterlämnade verk. Styrelsen har därför endast undantagsvis en begränsad möjlighet att avyttra verk och då endast för att omhänderta och underlätta vården av kvarvarande verket.

C. 5 p 195
Ledamöterna kan inte ha haft någon annan uppfattning och avsikt att avtalet skulle tecknas vid det tilltänkta styrelsemötet 2024-12-17 då David Zwirner hade bjudits in. Avtalet hade inga begränsningar över huvud taget avseende vilka verk som skulle säljas. Avtalet har tagits fram av advokatfirman Cirio på uppdrag av Ledamöterna och bekostats av Stiftelsen med 77 575 kr, **bilaga 6**. Det förefaller därför helt osannolikt att något avtal inte avsågs att tecknas då David Zwirner besvärat sig att resa till Sverige från USA och närvarade vid det tilltänka styrelsemötet 17 december 2024.

C 5 p 196

Ledamöterna påvisar med sitt påstående en bristande respekt och vördnad samt lojalitet till Stiftelsen, stiftarens vilja och Hilma af Klints önskan om att hålla verket samlat. Ledamöterna visar med sitt påstående att de inte förstår eller accepterar att Stiftelsen inte är en konststiftelse utan en andlig stiftelse med konst. De verkar inte heller se något som helst problem i att skingra den nationalklenod som det samlade verket efter Hilma af Klint utgör. Därför menar vi att det interimistiska yrkandet, att Ledamöterna ska entledigas omgående i högsta grad är aktuellt. Detta då de inte hyser någon lojalitet mot Stiftelsen och hög risk föreligger för att de kan komma att orsaka oreparerbar skada genom att skingra Hilma af Klints alster.

C 5 p 197-199

Erik af Klints bestämda uppfattning är att David Zwirner kom till det utsatta styrelsemötet 2024-12-17 för att Ledamöterna avsåg att signera det som de anför endast är ett utkast på avtal. Påståendet om att det endast var ett utkast saknar förankring. Påståendet om att de inte har någon avsikt att ingå ett försäljningsavtal med David Zwirner i närtid bestrids. De har nyligen flugit in David Zwirner från USA för att signera ett avtal om försäljning. Det är osannolikt att David Zwirner skulle flyga in från USA med ett ofärdigt avtal som dessutom presenterades i kallelsen inför det utsatta styrelsemötet 2024-12-17 utan att det förelegat en mycket konkret avsikt att försälja delar ur Verket i närtid. Särskilt då avtalet har tagits fram av advokatfirman Cirio och bekostats av Stiftelsen med 77 575 kr.

Inget framfördes inför det utsatta styrelsemötet 2024-12-17 då avtalet med David Zwirner skulle signeras om att det skulle behövas signeras några ytterligare avtal.

Oaktat vad som beslutades vid styrelsemötet den 15 november 2024 så avspeglades inga begränsningar i det tilltänkta avtalet med David Zwirner.

C 5 p 201

Den turbulens som förevarit i Stiftelsen har orsakats av att tidigare styrelse (2019-2022) utnyttjat Stiftelses tillgångar för egna ändamål utanför Stiftelsen. Därtill har (nuvarande) Ledamöterna valt att skydda tidigare styrelsen. Ledamöterna har själva för avsikt att förverkliga egna projekt utanför Stiftelsen, att uppföra en konsthall med medel från försäljning av Verket. Stiftelsen tyngs även av de höga lönekostnaderna som Ledamöterna belastar den med enligt vad som anförts ovan under B.1 p. 8. Vidare har Ledamöterna inte bemödat sig om att söka donationer, stipendier etc. enligt vad som anförts ovan under C.2.2 p 38.

C 5 p 202-204

Ledamöterna nekade ordföranden att bjuda in konservatorerna till styrelsemötet 2024-11-15, § 10, **ab 17**. Ordföranden misstänkte att Ledamöterna överdrivit underhållsbehovet av verket och ville därför bjuda in konservatorerna till styrelsemötet för att kunna erhålla en objektiv bedömning av underhållsbehovet och möjlighet att ställa kontrollfrågor till dem. Ledamöterna beslutade dock att konservatorerna inte fick närvara vid styrelsemötet och att de inte skulle kallas till mötet. Det är ytterst anmärkningsvärt att Ledamöterna förbjuder ordföranden att låta sakkunniga komma och uttala sig om behovet av, och kostnaden för restaurering och underhåll av verket. Ledamöterna förvägrar därmed ordföranden att få ett objektivt beslutsunderlag avseende påstådda behov av underhåll. Erik af Klint kan inte komma till någon annan slutsats än att de uppgifter Ledamöterna framför avseende underhållsbehovet inte överensstämmer med verkligheten. Det verkliga syftet Ledamöterna har är att uppbringa medel genom försäljning av verk för att kunna uppföra konsthallen under falsk förespegling om behov av underhåll. Ledamöternas agerande påvisar att de missköter sitt uppdrag som ledamöter i Stiftelsen då de verkar för att främja egen verksamhet utanför Stiftelsen på Stiftelsens bekostnad..

Erik af Klints bedömning är att inget överhängande behov av underhåll av Verket föreligger för tillfället. De kostnader Ledamöterna framfört är beräknade utifrån den ospecificerade normen ”bästa möjliga skick ” på 10 år utan hänsyn till budget. En högst orimlig bedömning. Ett ”godtagbart skick” är mer rimligt och är den norm som normalt tillämpas av museer. Det ska påtalas att Stiftelsen inte är en konststiftelse utan en andlig stiftelse med konst. Konservatorerna kan därtill inte ses som oberoende utan det finns anledning att misstänka att Ledamöterna påverkat deras uppgifter. Kostnaden för en konservator har dock inte varit högre 39 375 kr per månad vilket då blir maximalt 472 500 kr per år. Det är därmed inte mycket högre än t.ex. Ulf Wagners årsersättning från Stiftelsen. Om Ulf Wagner skulle arbeta ideellt, så som det är tänkt och som ordföranden Erik af Klint gör, skulle hans arvode täcka konservatorskostnad för en konservator under ett år. Likaså tillsammans med den ersättning som VD Jessica Höglund uppbär skulle ytterligare en konservator kunna avlönas. Något behov av försäljning föreligger

därför inte utan endast att Stiftelsen anpassar verksamheten till att återgå till vad som förevarit innan rovdriften påbörjades år 2019- till en ideellt arbetande styrelse.

C 5 p 205
Åberopade händelser är hänförliga till perioden 1989-1994. Erik af Klint var då mycket ung och deltog endast passivt enligt vad som angivits ovan under punkten B. 2 p. 11-20.

C 5 p 206
Erik af Klint motsätter sig den kommersialisering samt vänskapskorruption som råder i Stiftelsen med höga löneutbetalningar till Ledamöter och deras förtrogna. Utan dessa kostnader skulle Stiftelsen ha en långt bättre ekonomi. Jag hänvisar även till vad som anförts tidigare ovan under B.1 p. 8.

C 5 p 210
Släkten af Klint har genomgående varit emot att Stiftelsen skulle bekosta en permanent utställningslokal. Gustaf af Klint skrev ett förtydligande brev till Ulf Wagner och Marius Wahl Gran 2009 01 13 och klargjorde tydligt att Stiftelsen inte ska utöka sitt verksamhetsområde och att antroposoferna själva får bekosta och managera en utställningslokal, **bilaga 28**.

Påståendet att Erik af Klint år 2006 inte skulle ha något emot en utställningslokal tillbakavisas. Erik af Klint deltog endast passivt enligt vad som angivits ovan under punkten B. 2 p. 11-20 fram till Gustaf af Klint gick bort.

C 5 p 211

Jag hänvisar till vad jag anfört ovan under C.2.4.3 p 94.

C. 5 p 212
Erik af Klints bestämda uppfattning är att Ledamöterna under förespegling av behov av att restaurera Verket avser att försälja delar av Verket för att i stället finansiera en konsthall i egen regi i Järna. Det innebär ett brott mot §§ 1 och 5 i stadgarna samt att Ledamöterna agerar med jäv och illojalitet mot Stiftelsen. Det är uppenbart att de avser att

gynna egna intressen utanför Stiftelsen genom olovlig försäljning av Stiftelsens Verk. Ledamöterna ska därför entledigas så som yrkats.

D. p. 213
Ledamöterna har ett obefintligt intresse för Stiftelsen i sig och har inte vid något tillfälle reflekterat över huruvida beslut och åtgärder varit förenliga med Stiftelsens bästa. Ledamöterna har inte heller hedrat och respekterat stiftarens vilja och stadgarna. En av de första åtgärderna Ledamöterna vidtog var att vid styrelsemötet 2023-05-24, § 9, **ab 11**, besluta om att ta bort den av stiftaren viktiga i stadgarna § 7 inskrivna kontrollfunktionen att ordföranden skulle ha ensam rätt att teckna firman utöver den rätt som tillföll två styrelseledamöter i förening. Ledamöterna har aktivt avskärmat ordföranden från information om Stiftelsens ekonomi, avtal samt nekat honom att inventera arkivet. Ledamöterna har under lång tid haft för avsikt att bekosta en konsthall i egen regi i Järna genom försäljning av Stiftelsens verk. De har sålunda uppsåt att bryta mot §§ 1 och 5 vilket styrks av deras många genom åren ovan anförda åtgärder att förbereda och agera för en konsthall. De har startat en stiftelse vilken ska driva konsthallen, Kristallen. De har framfört förfrågningar hos Länsstyrelsen vid flera tillfällen avseende försäljning av verk och uppförande av museum i förening. De har även anlitat ett flertal personer vilka utför arbete som tidigare har utförts ideellt av styrelsen vilket konsumerar Stiftelsens överskott för löneutbetalningar. Ledamöterna gör detta för att därmed berättiga försäljning av verk De har tillstyrkt oskäliga tidigare avtal som inte ger stiftelsen någon ersättning. Avtalen har inte heller varit förenliga med § 4 i Stadgarna. Ledamöterna har inte heller bemödat sig om att försöka få någon finansiering genom bidrag eller donationer. Slutligen har de försökt att teckna ett avtal helt utan begränsningar med David Zwirner för att försälja verk innan något behov av någon försäljning för bevarande av verket utretts och budgeters. Att avtalet var framtaget av Cirio på uppdrag av Ledamöterna var okänt. Det går inte att komma till någon annan slutsats än att syftet med den tilltänkta försäljningen oavkortat är att finansiera en konsthall i Järna. Anders Kumlander och Ulf Wagner har verkat i minst 30 år för att uppföra en konsthall i Järna. Ledamöterna påvisar sammantaget en sådan allvarlig och kvalificerad misskötsamhet att de måste entledigas.

Stiftelsen behöver få ledamöter som är genuint intresserade av Stiftelsens bästa och inte har sitt fokus på utnyttjande av Stiftelsen för egna ändamål utanför den.

E. Ärendets handläggning

Erik af Klint instämmer med Ledamöterna att målets omfattning nu kräver tre lagfarna domare.

Erik af Klint instämmer även i att det finns anledning att skjuta upp datumet då ärendets omfattning inte längre synes inrymmas inom de två inplanerade dagarna med endast en halvdag i reserv. Vid planeringssamtal med tingsrätten bedömdes 6 dagar varar en rimlig tidsåtgång.

Så som muntlig bevisning kommer förutom Erik af Klint, tidigare ordföranden Ulrika af Klint att kallas och eventuellt ytterligare en eller två personer. Som sakkunnig kommer Henning Isoz att kallas att höras över sitt utlåtande.

BEVISNING

Tillkommande skriftlig bevisning. Jag tillämpar löpande numrering med utgångspunkt i ansökan om påkallande av entledigande, **ab 1**. Därtill har även bevisuppgift lämnats nedan över handlingar ingivna i yttrandet av den 17 mars 2025, **ab 40** med bilagorna **ab 41** och **42**.

Skriftlig bevisning

20. Dagordning till kallelse till styrelsemöte i SHAKV 2025-03-11, **ab 41**. Åberopas till styrkande av att Ledamöterna i beslutspunkt avsåg att besluta att Anna Cassels målningar tillhör Antroposoferna utan att äganderätten fastställts, att Ledamöterna varit jäviga i frågan då de själva tillhör Antroposoferna, att Ledamöterna avsett att gynna Antroposoferna genom att frånhända Stiftelsen Anna Cassels målningar, att Ledamöterna inte är lojala mot Stiftelsen.

21. Erik af Klints brev till Ledamöterna och Antroposoferna 2024.10.17, **ab 42**. Åberopas till Styrkande av att Erik af Klint tillskrivit Ledamöterna och Antroposoferna om han uppmärksammat att de gemensamt avsåg att föra över några av Stiftelsens tillgångar till Sällskapet, specifikt målningar och skisser av Anna Cassel, trots att Erik af Klint påtalat att ägandefrågan är oklar.

22. Protokoll styrelsemöte i SHAKV 2025-05-28, **bilaga 1**. Åberopas till styrkande av att Ledamöterna tillsatt en till dem lojal ledamot som ersättare för Katarina Kaila de Voto, Daniel Laurin, att ordföranden motsatt sig att Ledamöterna tillsatt en ny ledamot under förevarande ärende samt att Länsstyrelsen har ett pågående tillsynsärende, att Ledamöterna agerat för att chikanera tingsrättens prövning samt Länsstyrelsens tillsynsärende.

23. Arvode Ulf Wagner, 2024, **bilaga 2**. Åberopas till styrkande av att Ulf Wagner uppbär ett högt arvode från Stiftelsen, att ingen tidsrapportering sker avseende Ulf Wagners arvode, att det inte går att bedöma skäligheten av Ulf Wagners arvode, att Ledamöterna åsidosätter sin lojalitetsplikt mot Stiftelsen då de beviljar arvode till Ulf Wagner utan krav på redovisning

24. Lön Jessica Höglund. 2024, **bilaga 3**. Åberopas till styrkande av att VD uppbär en hög lön från Stiftelsen, att ingen tidsrapportering sker från Jessica Höglund, att Ledamöterna åsidosätter sin lojalitetsplikt mot Stiftelsen då de beviljar hög lön till VD utan krav på redovisning av arbetstid och uppgifter.

25. Ersättning utbetalad från Stiftelsen till advokat Jonas Wetterfors 2024, **bilaga 4**. Åberopas till styrkande av att hög ersättning utbetalats från Stiftelsen till advokat Jonas Wetterfors för protokollförande vid Stiftelsens styrelsemöte.

26. Ersättning från Stiftelsen till Varg Gyllander 2024, **bilaga 5**. Åberopas till styrkande av att ersättning utbetalas till Varg Gyllander av Ledamöterna.

27. Ersättning från Stiftelsen till Cirio advokatbyrå 2024, **bilaga 6**. Åberopas till styrkande av att Ledamöterna belastar Stiftelsen med höga kostnader

för juridiska tjänster, att avtalet med David Zwirner tagits fram av Ledamöterna, att syftet med avtalet varit att det skulle tecknas i befintligt skick vid styrelsemötet 17 december 2024.

28. Erik av Klints sammanfattning 2025 08 25, **bilaga 7**. Åberopas till styrkande av att Ledamöterna förevisar Verket i strid med Stiftelsens stadgar, Stiftarens vilja och Hilma af Klints vilja, att Stiftelsen har ett andligt ändamål och syfte med tydliga begränsningar, att den nuvarande användningen av verket utan andlig kontext strider mot såväl stadgarna som Hilma af Klints dokumenterade intentioner, att Ledamöterna därmed agerar i strid med stadgarna och stiftarens samt Hilma af Klints vilja.

29. Rudolf Steiner, lecture Culture and Barbarism in Art (GA nr. 276), **bilaga 8**. Åberopas till styrkande av att Rudolf Steiner har uttalat att konst är andligt och att utställningar är nästan meningslösa, att Hilma af Klint, och stiftaren tagit fasta på respekten för det andliga budskapet i konsten och att det har varit vägledande, att den kommersialisering på så sätt som sker genom Ledamöternas agerande är inte förenlig med Stiftelsens stadgar ändamål och syfte eller stiftarens vilja, att förevisandet som sker idag inte heller är förenligt med Antroposofins grundare Rudolf Steiners uppfattning om konst.

30. Mail från Ulrika af Klint till VD Jessica Höglund 2022-10-14, **bilaga 9**. Åberopas till styrkande av att tidigare ordföranden Ulrika af Klint försökt få fram information om NFT från VD, att Ulrika af Klint avskärmats från information avseende NFT projektet och avtalen av VD och tidigare styrelsen.

31. Protokoll styrelsemöte i Stiftelsen Hilma af Klints Verk 2022-10-26, **bilaga 10.** Åberopas till styrkande av att tidigare styrelsen inte redovisar någon vetskap eller kännedom om NFT avtal eller projekt till ordföranden Ulrika af Klint.

32. Mailkorrespondens mellan Ulrika af Klint, Jessica Höglund samt övrig styrelse 2022-11-01 till 2022-11-10, **bilaga 11**. Åberopas till styrkande av

att AR/VR och NFT avtal redan ingåtts med Bokförlaget Stolpe, att ordförandens hållits ovetande om vad som förevarit, att vid tillfället för styrelsemötet 2022-10-14 har VD och övriga ledamöter uppenbarligen känt till att dessa ingåtts med Bokförlaget Stolpe, att avtalen varit i strid med Stiftelsens stadgar § 4 om hur Verket får förevisas, att avtalen varit oskäliga då de inte omfattat någon ersättning till Stiftelsen, att VD och dåvarande styrelsen agerat illojalt mot Stiftelsen, att ordföranden medvetet avskärmats från information om AR/VR och NFT avtalen.

33. Pressmeddelande Bokförlaget Stolpe AB avseende NFT, **bilaga 12**. Åberopas till styrkande av att Daniel Birnbaum, Artistic Director, Acute Art samt redaktör för Hilma af Klint Catalogue Raisonné och adjungerad medlem av Stiftelsen Hilma af Klints Verk (tidigare styrelseledamot) lanserat NFT, att Daniel Birnbaum underlät att anmäla jäv, att Kurt Almqvist samt Kjell A Nordström underlät att anmäla jäv trots att de samtidigt satt i styrelsen för både stiftelsen och Bokförlaget Stolpe, att avtalen varit i strid med Stiftelsens stadgar § 4 om hur Verket får förevisas, att avtalen varit oskäliga då de inte omfattat någon ersättning till Stiftelsen, att ordföranden medvetet avskärmats från information om AR/VR och NFT avtalen, att VD och dåvarande styrelsen agerat illojalt mot Stiftelsen

34. Protokoll från ej laga kallat styrelsemöte i Stiftelsen Hilma av Klints verk 2022-12-14, **bilaga 13**. Åberopas till styrkande av att tidigare styrelsen tillstyrkte AR/VR och NFT avtalen på det icke laga kallade styrelsemötet att den tidigare styrelsen försökte att rättfärdiga avtalen med Bokförlaget Stolpe trots avsaknad av styrelsebeslut, att Kurt Almqvist och Kjell A Nordström träffats av jäv då de var styrelseledamöter i Bokförlaget Stolpe, att Tomas Billing träffas av jäv då han var VD i Nordstjernan och anlitat Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB i egenskap av styrelseordförande i Röko AB, att Tomas Billing försöker göra gällande att NFT ingår i begreppet VR, att detta bekräftats av Magdalena Jerner, biträdande jurist från Gernandt & Danielsson som deltar i mötet, att Magdalena

Jerner varit jävig i och med att hennes byrå representerar Bokförlaget Stolpe och Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål samt Röko AB, att ordföranden Ulrika af Klint reserverat sig mot beslutet, att hon var med på styrelsemötet den 1 juni 2021 och att det där inte framkom någon information om AR eller NFT, att Kurt Almqvist föreslog att styrelsen skulle besluta att Stiftelsen Hilma af Klints verk är en antroposofisk stiftelse, att tidigare styrelsen beslutade att Stiftelsen är en stiftelse med antroposofisk inriktning vilket utgjorde en nyansering Kurt Almqvists beslutsförslag, att ordföranden Ulrika af Klint reserverade sig mot beslutet, att Kurt Almqvist har ett nära förhållande till Antroposoferna och inte har sin lojalitet mot Stiftelsen, att de ledamöter inklusive Ulf Wagner som röstade för har en lojalitet mot Antroposoferna och inte Stiftelsen, att under mötet görs ett försök att byta ut Kurt Almqvist, Tomas Billing och Kjell A Nordström mot Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto, att tillsättningen Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto inte godkändes av Länsstyrelsen och Förvaltningsrätten då mötet inte var ett laga kallat styrelsemöte, att tidigare styrelsen försökt att ersätta sig själva med till dem lojala personer, att protokollet från mötet skrivs under elektroniskt med BankID signaturer vilket managernas av Marcus Luiga vid Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB, att tidigare styrelse och Ledamöterna agerar i eget intresse och i strid med lojalitetsplikt, jäv och Stiftelsens bästa.

35. Protokoll från ej laga kallat styrelsemöte 2023-02-01, **bilaga 14**. Åberopas till styrkande av att ett icke laga kallat styrelsemöte avhölls av Ledamöterna, att försök av Ledamöterna som ännu inte tillsatts gjordes att bekräfta avtal med Bokförlaget Stolpe AB, § 10, att avtalen omfattar Catalogue Raisonné, VR-tempel, NFT samt bok- och vykortsutgivning, att Ulrika af Klint ifrågasatte när beslut om bok- och vykortsutgivning fattats men får inget svar, att Magdalena Jerner från Gernandt & Danielsson advokatbyrå medverkar under hela möte, att protokollet från mötet skrivs

under elektroniskt med BankID signaturer vilket managernas av Marcus Luiga vid Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB utvisandes att advokatbyrån Gernandt & Danielsson fortsätts att benyttjas av de nya Ledamöterna, att tidigare styrelsen och de nya Ledamöterna agerar gemensamt och står i nära relation till varandra.

36. Protokoll från styrelsemöte per capsulam Antroposofiska Sällskapet i Sverige 2023-02-20 till 2023-02-26, **bilaga 15**. Åberopas till styrkande av att styrelsen för Antroposofiska Sällskapet hänvisar sitt beslut till omröstning i det ej laga kallade styrelsemötet 2022-12-14, att någon omröstning aldrig skett i styrelsen för Stiftelsen, att Ulf Wagner därmed agerat illojalt mot Stiftelsen genom att föregå en omröstning i Stiftelsen, att Ulf Wagner agerat i eget och Antroposofernas intresse, att fler ledamöter tillsattes än vad stadgarna medger som behövs då det blev totalt 4 antroposofer i styrelsen, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto samt Ulf Wagner, att Ulf Wagner och Antroposofiska Sällskapet därmed brutit mot stadgarna, att dokumentet skrivs under med BankID signaturer och initieras av Marcus Oscar Wallin vid Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB utvisandes att advokatbyrån Gernandt & Danielsson fortsätts att benyttjas av de nya Ledamöterna, att tidigare styrelsen samt Antroposofiska Sällskapet, att de nya Ledamöterna, tidigare styrelsen samt Antroposofiska Sällskapet agerar gemensamt och står i nära relation till varandra. Att Anstroposofiska Sällskapet hänvisar till ett icke laga kallat styrelsemöte som grund för att tillsätta ledamöter i Stiftelsen.

37. Protokoll från extra bolagsstämma i Bokförlaget Stolpe 2022-06-01, **bilaga 16**. Åberopas till styrkande av att Bokförlaget Stolpe AB förvärvades av Nordstjernan Holding AB 2022-06-01 att Kurt Almqvist och Kjell A Nordström var styrelseledamöter i Bokförlaget Stolpe AB och därmed jäviga, att dåvarande revisorn Patrik Adolfsson var revisor och är fortfarande revisor i Nordstjernan Holding AB, att Patrik Adolfsson blev jävig som revisor i Stiftelsen i och med de omfattande avtalen med Bokförlaget

Stolpe, att Ledamöterna genom att i efterhand godkänna avtalen om AR/VR och NFT agerat illojalt med Stiftelsen.

38. Pressmeddelanden från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB – Nordstjernan, **bilaga 17**. Åberopas till styrkande av att Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB är mångårig juridisk rådgivare till Nordstjernan AB som ingår i Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för all-männyttiga ändamål, att nära samarbete och lojalitet föreligger mellan tidigare styrelsen och de nuvarande ledamöterna, att Gernandt och Danielsson Advokatbyrå var jäviga då de företrädde både Stiftelsen och motparten Bokförlaget Stolpe, att tidigare styrelsen och nu Ledamöterna använt en jävig advokatbyrå som rådgivare i Stiftelsen, att Ledamöterna agerat illojalt mot Stiftelsen.

39. Pressmeddelanden från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB – Röko AB, **bilaga 18**. Åberopas till styrkande av att Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB har agerat juridisk rådgivare till Röko Ab som ägs och drivs av Tomas Billing, att Tomas Billing varit jävig, att tidigare styrelsen, Antroposofiska Sällskapet och de nya Ledamöterna, agerar/t gemensamt och står i nära relation till varandra.

40. Beslut av Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd 2024-05-14, **bilaga 19**. Åberopas till styrkande av att två advokater från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB fått erinan för att ha åsidosatt lojalitetsplikten mot Stiftelsen genom att företräda motparter mot Stiftelsen, att Ledamöterna med kännedom om detta ändå valt att ianspråkta Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB, att Ledamöterna agerar illojalt mot Stiftelsen genom att information delas med avtalsmotparts ombud – Bokförlaget Stolpe.

41. Confirmation Statement Daniel Birnbaum, Acute Art Limited 2021-01-07, **bilaga 20**. Åberopas till styrkande av att Daniel Birnbaum vid tillfället för beslut om VR var chef och delägare av företaget Acute Art som producerade VR, AR och NFT produkterna, att han därmed varit jävig och inte skulle ha deltagit i beslutet, att Ledamöterna när de senare godkänt

avtalen illojalt mot Stiftelsen inte beaktat att avtalen tillkommit under jäv samt att avtalen varit oskäliga samt i strid med § 4 i Stadgarna.

42. Licensavtal med Bokförlaget Stolpe avseende affischer 2021-01-28, **bilaga 21**. Åberopas till styrkande av att VD Jessica Höglund skriver ett kommersiellt licensavtal avseende affischer med Bokförlaget Stolpe, att avtalet skrivs utan föregående styrelsebeslut och utan att informera styrelsen, att Ulf Wagner är informerad om avtalet utan att informera styrelsen, att styrelsen inte fått möjlighet att beakta huruvida § 4 respekterats avseende för vem och hur verken ska förevisas, att Ulf Wagner tillsammans med VD agerar illojalt mot Stiftelsen.

43. Licensavtal med Bokförlaget Stolpe avseende vykort 2022-10-14, **bilaga 22**. Åberopas till styrkande av att VD Jessica Höglund skriver ett kommersiellt licensavtal avseende affischer med Bokförlaget Stolpe, att avtalet skrivs utan föregående styrelsebeslut och utan att informera styrelsen, att Ulf Wagner är informerad om avtalet utan att informera styrelsen, att styrelsen inte fått möjlighet att beakta huruvida § 4 respekterats avseende för vem och hur verken ska förevisas, att Ulf Wagner tillsammans med VD agerar illojalt mot Stiftelsen.

44. Sammanställning Bokförlaget Stolpe avseende Hilma af Klint 2025-07-26, **bilaga 23**. Åberopas till styrkande av att Bokförlaget Stolpe har kommersialiserat Hilma af Klints verk i stor omfattning på kort tid att det varit fråga om kommersiella produktern böcker, vykort, affischer, VR, pocasts mm, att avsikten inte varit att skapa ett forskningsredskap, att Ledamöterna agerar illojalt mot Stiftelsen när de tillstyrkt AR/VR och NFT avtal utan ersättning samt dessa och övriga avtal utan att beakta § 4 i stadgarna avseende för vem och hur verket får visas.

45. Årsredovisning Bokförlaget Stolpe avseende räkenskapsåret 2022, **bilaga 24**. Åberopas till styrkande av att Bokförlaget Stolpe ökade sin omsättning från 3,7 MSEK år 2018 till 47 MSEK år 2022 vilket framgår av årsredovisningen avseende år 2022, att Bokförlaget har gått med vinst varje år

samtidigt som de betalat ut omfattande löner, 7,8 MSEK år 2022, att de därtill hade koncernfordringar på 5,3 MSEK år 2022 att Bokförlaget Stolpe ökat sin omsättning dramatiskt och blivit mycket lönsamt sedan Hilma af Klints Verk började utnyttjas i verksamheten, att Ledamöterna genom att tillstyrka avtalen AR/VR och NFT avtalen agerat illojalt mot Stiftelsen då dessa är oskäliga, att Bokförlaget kommersialiserat Stiftelsens verk innebär ett brott mot §4, att Ledamöterna agerat illojalt genom att tillstyrka och både av tidigare styrelse ingångna avtal samt senare genom Ledamöterna och VD med Bokförlaget Stolpe tillstyrka nya avtal avseende böcker, vykort och affischer mm.

46. Ledamöternas överklagan till Kammarrätten i Stockholm, mål nr 1363-23, **bilaga 25**. Åberopas till styrkande av att Kurt Almqvist, Kjell A Nordström och Tomas Billing villkorade sitt entledigande vid det ej laga kallade styrelsemötet den 14 december 2022, att Anders Kumlander, Juhani Selvani och Katarina Kaila de Voto skulle ersätta dem i styrelsen, att det föreligger ett nära vänskapsförhållande mellan dem, att de villkorade sin avgång framgår även av Ledamöternas överklagade till Kammarrätten 2023 03 03, p.7 och 10, att tidigare styrelsen har tillhandahållit Ledamöterna sina ”husadvokater” Gernandt och Danielsson Advokatbyrå för att bistå Ledamöterna juridiskt. Att Gernandt och Danielsson Advokatbyrå är representerade vid alla styrelsemöten samt var med då tidigare styrelse upprättat avtal avseende CR, VR/AR och NFT avtalen mm. att Gernandt och Danielsson Advokatbyrå därmed var jäviga, att Ledamöterna när de senare i efterhand godkänt CR, AR/VR och NFT avtalen har de agerat till stöd för och med stöd av tidigare styrelse för att upprätthålla CR, VR/AR och NFT avtalen, att Ledamöterna även bistått av tidigare styrelsen och Ulf Wagner för att inträda som ledamöter i Stiftelsen, att tidigare styrelsen har agerat för att välja in Ledamöterna i styrelsen, att Ledamöterna har tackat dem genom att inte häva eller klandra de avtal som tidigare styrelsen ingick med Bokförlaget Stolpe att vänskapskorruption föreligger

mellan tidigare styrelse (2019-2022) och nuvarande Ledamöter, att Ledamöterna därmed varit illojala mot Stiftelsen.

47. Ordföranden Erik af Klints sammanställning av hur han nekas information 2025-07-30, **bilaga 26**. Åberopas till styrkande av att både tidigare styrelse, VD och Ledamöterna uppsåtligen nekar ordföranden information om Stiftelsens ekonomi, avtal och tillgångar, att Ledamöterna agerar illojalt mot ordföranden och Stiftelsen.

48. Hilma af Klints testamente, **bilaga 27**. Åberopas till styrkande av att Hilma af Klints vilja var att hela Verket skulle hållas samman så länge det var möjligt, att även stiftaren har tagit intryck av Hilma af Klints önskan att hålla Verket sammanhållet, att Hilma af Klints skrivelse i testamentet överensstämmer med portalparagrafen 1 i stadgarna där det står att läsa att Stiftelsen ska ha till föremål att för sin verksamhet att tillvarataga och förvalta Hilma af Klints efterlämnade verk, att huvudregeln är att Verket ska bevaras i sin helhet, att styrelsen i det längsta ska undvika att sälja verk, att Stiftaren har infört begränsningarna i stadgarna för att motverka missbruk och hålla verket samman, att Stiftaren har därvid även tillskrivit släkten af Klints huvudman särskilda rättigheter för att övervaka efterföljandet av stadgarna, att Ledamöterna agerar i strid med stadgarna då de avser att sälja verk, särskilt då de avser att finansiera ett konstmuseum i Järna i egen regi med intäkterna från försäljningen, att Ledamöterna avser att gynna egna ändamål utanför Stiftelsen, att Ledamöterna inte beaktar Stiftelsens bästa.

48. Brev från Gustaf af Klint till Ulf Wagner och Marius Wahl Gran 2009 01 13, **bilaga 28**. Åberopas till styrkande av att Släkten af Klint har oföränderligt varit emot att Stiftelsen skulle bekosta en permanent utställningslokal, att Gustaf af Klint skrev ett förtydligande brev till Ulf Wagner och Marius Wahl Gran 2009 01 13 i vilket brev han tydligt klargjorde att Stiftelsen inte ska utöka sitt verksamhetsområde och att antroposoferna själva får bekosta och managera en utställningslokal.

CROSS
ADVOKATER

Stockholm dag som ovan,

David Lindgren

David Lindgren
Advokat

CROSS
ADVOKATER

Bilagor

1.a Protokoll styrelsemöte i SHAKV 2025-05-28.
1.b Anders Kumlander anmälan om avgång ur styrelsen 2025-08-19.
2. Arvode Ulf Wagner, 2024.
3. Lön Jessica Höglund. 2024.
4. Ersättning Jonas Wetterfors 2024.
5. Ersättning till Varg Gyllander 2024.
6. Ersättning Cirio advokatbyrå 2024.
7. Erik av Klints sammanfattning 2025 08 25.
8. Rudolf Steiner, lecture Culture and Barbarism in Art (GA nr. 276).
9. Mail från Ulrika af Klint till VD Jessica Höglund 2022-10-14.
10. Protokoll styrelsemöte i Stiftelsen Hilma af Klints Verk 2022-10-26.
11. Mailkorrespondens mellan Ulrika af Klint, Jessica Höglund samt övrig styrelse 2022-11-01 till 2022-11-10.
12. Pressmeddelande Bokförlaget Stolpe AB avseende NFT.
13. Protokoll från ej laga kallat styrelsemöte i Stiftelsen Hilma av Klints verk 2022-12-14.
14. Protokoll från ej laga kallat styrelsemöte 2023-02-01.
15. Protokoll från styrelsemöte per capsulam Antroposofiska Sällskapet i Sverige 2023-02-20 till 2023-02-26.
16. Protokoll från extra bolagsstämma i Bokförlaget Stolpe 2022-06-01.
17. Pressmeddelanden från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB - Nordstjärnan.
18. Pressmeddelanden från Gernandt och Danielsson Advokatbyrå KB – Röko AB
19. Beslut av Sveriges advokatsamfunds disciplinnämnd 2024-05-14.
20. Confirmation Statement Daniel Birnbaum, Acute Art Limited 2021-01-07.
21. Licensavtal med Bokförlaget Stolpe avseende affischer 2021-01-28.
22. Licensavtal med Bokförlaget Stolpe avseende vykort 2022-10-14.
23. Sammanställning Bokförlaget Stolpe avseende Hilma af Klint 2025-07-26
24. Årsredovisning Bokförlaget Stolpe avseende räkenskapsåret 2022.
25. Ledamöternas överklagan till Kammarrätten i Stockholm, mål nr 1363-23.
26. Ordföranden Erik af Klints sammanställning av hur han nekas information 2025-07-30.
27. Hilma af Klints testamente.
28. Brev från Gustaf af Klint till Ulf Wagner och Marius Wahl Gran 2009 01 13.